

KARJALAN POJAT

N:o 3
SYYSKUU
2013

POHJOIS-KARJALAN

RESERVILÄISLEHTI

Find us on
Facebook
Mercedes-Benz Suomi

Uutta! C 220 CDI 4Matic. Neliveto ja automaatti vakiona.

**Kysy erikoistarjoustamme
rauhanturvaajille!**

C 220 CDI BE 4Matic A Premium Business 30 483,87 € + toimituskulut 600 € = 31 083,87 €

Verovapaa vientihinta on kotimaan hinnaston autoveroton hinta ilman alv:tä. Lisätietoja osoitteesta www.mercedes-benz.fi/taxfree. Kuvan auto lisävarustein.

**Uusi Mercedes-Benz omaksi ilman autoveroa?
Onnistuu ja kaiken lisäksi helposti.**

Ole yhteydessä Tax Free -kaupan ammattilaiseen, kun haluat verovapaan Mercedes-Benzin yhdellä puhelinsoitolla ja ilman välikäsiä. Kimmo Liljedahl palvelee sinua mielellään.

Mercedes-Benz
The best or nothing.

VEHO
NAUTI MATKASTA

Tax Free -myyntipalvelut
Kimmo Liljedahl, p. +358 (0)10 569 3460
Mäkituvantie 3, Koivuhaka, 01510 Vantaa, Finland
taxfree@veho.fi

TÄMÄ ON VIIMEINEN KERTA...

Olen saanut kuluvan vuoden aikana olla läsnä useissa tilaisuuksissa, jotka ovat alkaneet kirjoitukseni otsakkeen sanoilla ”tämä on viimeinen kerta, kun...”. Näillä tilaisuuksilla tarkoitetaan alueemme vapaaehtoisen maanpuolustuskentän tapahtumia, jotka on pidetty Pohjois-Karjalan Prikaatissa.

Monesti on nostettu Prikaatin lakkauttamisen yhteydessä esille varusmiesten tai sotilaiden kohtalo uudessa tilanteessa. Myös Kontiolahden kunnan verotulojen menetykset, varuskunta-alueen jatkoohjelmien ja perinteen siirtämisen ovat maanpuolustusväen kestopuheenaiheita. Siksi on hyvä muistaa, että Prikaati on toiminnallaan auttanut voimakkaasti myös alueemme vapaaehtoista maanpuolustustyötä.

Maanpuolustukseen liittyvillä yhteisöillä on aina ollut mahdollisuus pitää kokouksiaan ja tapahtumiaan varuskunnassa, jonka sotilaskodissa sitten on voinut samalla nauttia

kokouskahvit. Varuskunnan maastot ja ampu-maradat ovat antaneet mahdollisuuden myös reserviläisjärjestöille pitää toiminta- ja ampumapäiviä.

Lisäksi alueen koulut ovat pystyneet hyödyntämään varuskunnan avoimien ovien päiviä omassa toiminnassaan ja samalla luoneet antanut itselleni kertoa, että myös maanpuolustusyhteisöjen käyttämä Olli Tiaisen maja on myynnissä. Käykö nyt niin, että tämä monien juhlavien tilaisuuksien ja saunailtojen pitopaikka poistuu käytöstämme.

Meillä täällä Pohjois-Karjalassa on perinteisesti ollut voimakas maanpuolustushenki, jonka ylläpitämisestä ovat edesauttaneet alueellamme toimivat varuskunnat. Alueemme maanpuolustusjärjestöjen kattojärjestöön Karjalan Poikien Kiltaan kuuluu yli kolmekymmentä jäsenjärjestöä. Jäseniä näissä järjestöissä on tällä hetkellä yli yhdeksän tuhatta.

Uusi tilanne, jonka vahvan tukijamme Pohjois-Karjalan Prikaati poistuminen aiheuttaa, koskettaa tavalla tai toisella kaikkia näitä yli yhdeksää tuhatta ihmistä. Junnu Vainion sanoin voitaneen todeta ”Aika entinen ei koskaan enää palaa”.

On katsottava rohkeasti eteenpäin. On uskottava, että kovalla työllä ja tahdolla pystymme luomaan uusia toimintamalleja maanpuolustus- ja veteraanityöhön. Tässä työssä on varmasti mukana myös alueellemme jäävä vahva Aluetuomisto. Johtotähtenämmen olkoon: ”Joka uskoo keksii keinot, joka ei, keksii selitykset”.

Juha Rytönen
Pohjois-Karjalan
reserviupseeripiirin
puheenjohtaja

PÄIVÄ VAIN...

Kevät ja kesä ovat olleet reserviläistoiminnan kannalta totutun toimeliaita ja aktiivisia. Keväästä alkaen ovat aseet paukkuneet ulkoradoilla harjoittelun ja kilpailujen muodossa. Kesän aikana sain tilaisuuden olla läsnä useampaankin kertaan piirin mestaruuskisoissa. Tunnelmat olivat vähän haikeat ja epätodellisetkin, koska samanaikaisesti ammuntojen aikana Pohjois-Karjalan Prikaatin ampumaratoja purettiin konevoimin toisesta päästä.

Toivoa sopii, että järkea, tahtoa ja ennen kaikkea rahaa löytyy maakunnan ampumaharrastuksen kipeästi tarvitsemien ampumaratojen suunnitteluun ja ylläpitoon. Reserviläisliitto ja Reserviupseeriliitto tulevat 2015 alkaen järjestämään valtakunnalliset kilpailut yhdessä. Tästä seuraa, että kisojen koko ja osallistujamäärä kasvaa. Piiritasoilla joudutaan järjestämään karsinnat siitä, ketkä pääsevät edustamaan. Onttolan ratojen käyttö-oikeuksien loppuminen reserviläisiltä aiheuttaa sen, ettei maakunnassa pystytä jatkossa järjestämään valtakunnallisia kilpailuja.

Toukokuussa järjestetyissä ISSLE:n komentajan rk-kilpailussa oli toistasataa reserviläistä, tämä oli mahtava voimanponnistus koko porukalta. Tämä jos mikä osoitti, että reserviläiset kyllä

haluavat harjoitella myös sotilaseilla, kunhan vain puitteet löytyvät. Ampumataito on sotilaille, siis myös sijoitetulle reserviläiselle tärkeä ellei tärkein taito. Ampumataito on myös reserviläisyhdistysten toiminnoista nimenomaan se, joka kiinnostaa jäsenistöä eniten.

Kesään mahtui myös Itä-Suomen sotilasläänin Joensuussa järjestämä Puolustusvoimien lippujuhlapäivän paraati ja heinäkuussa pidetty Pohjois-Karjalan Prikaatin avoimien ovien päivä varuskunnassa. Molemmissa tapahtumissa oli väkeä paljon paikalla. Päivät olivat varmasti meille paikalla olleille mieleenpainuvat ja muistorikkaat. Mielenkiintoisia tarinoita ja muisteloita oli molemmissa tapahtumissa paljon. Ihmiset saivat tilaisuuden ja paikan tehdä surutyötään yhdessä. Kaunis kiitos näistä tilaisuuksista niitä järjestäneille tahoille.

Kiitokset ja onnittelet kaikille teille ahkerille puurtajille, palkituille ja ylennetyille! Toivottavasti jatkossakin mahdollisimman moni yhdistyksen jäsen saadaan palkittua pyyteettömästi työstään. Loistava tilaisuus tähän on 2014 syksyllä, kun Reserviläisliitto tulee Joensuuhun pitämään liittokokousta. Tämä tapahtuma tarjoaa juhlat puitteet jäsenistön muistamiseen.

Reserviläisliiton liittokokous pidetään Oulussa

22.–24.11.2013. Lisäksi samaan aikaan kokouksiaan pitävät Oulussa Suomen Reserviupseeriliitto, Maanpuolustusnaisten Liitto ja Reserviläisurheiluliitto sekä Maanpuolustuskiltojen liiton liittovaltuusto. Liittokokoukseen järjestetään yhteisyyti Reserviupseeripiirin kanssa, asiassa kannattaa olla yhteydessä toiminnanjohtajaan.

Ystävä on poissa. Kaikkien tuntema Hannu Härkönen nukkui pois juhannuksen alla. Hannun yllättävä poislohtö oli järkytys ja shokki hänen perheelleen. Sitä se oli myös maakunnan maanpuolustusväelle. Rauhallinen ja vilpittön Hannu oli monessa vapaaehtoisjärjestössä mukana pyyteettömästi ja rehellisesti. Hän ei ollut ihminen joka viihtyi parrasvaloissa, mutta jos tarvittiin sitkeää puurtajaa ja osallistujaa, siellä hänet varmasti näki. Talkootyönä tunteja laskematta Hannu hoiti myös piirin nettisivuja ja osallistui piirin kokouksiin aktiivisesti, viimeisen kerran vain kuukautta ennen menehtymistään. Lämmin osanottoni omaisten suruun ja kaipaukseen.

Päivä vain ja hetki kerrallansa.

Hannu P. Martikainen
Pohjois-Karjalan
reserviläispiirin
puheenjohtaja

SURUA JA ILOA

Juhannuksen maissa saatiin jälleen osoitus siitä, kuinka ohuen langan varassa ihmiselo on. Lieksan suunnalta tuli ikävä uutinen Härkösen Hannun kuolemasta. Täytyy sanoa, että pysäytti. Vaikka teimme yhteistyötä vajaan kuusi vuotta, opin tuntemaan Hannun henkilönä, jonka kanssa oli mukava ja helppo asioida. Usein tuli soitettua ihan muuten vaan ja parannettua maailmaa. Yksi hyvä henkilö on jälleen poissa. Ajan rattaalle ei mahda mitään.

Suruista ja iloistahan se elämä koostuu. Tälle vuoden kolmannelle jaksolle on mahtunut myös iloa. Päällimmäiseksi nousevat piirien urheilijoiden hyvät suoritukset Reserviläisurheiluliiton ja liittojen kilpailulajeissa. Seuraavana on hieman koostetta parhaista saavutuksista.

Timo Hartikainen voitti pistoolin kuvioammunnan perinsepistoolilla Lahdessa 25.–26.5.2013 sarjassa H50. Heinäkuun lopulla ammuttiin sovelletun reserviläisammunnan SM-kilpailut Uudellamaalla Syndaleniassa. Joukkueestaruus tuli Pohjois-Karjalaan upseerien joukkueelle. Joukkueessa ampuivat Lauri Nousiainen, Matti Manni, Tuukka Jokinen ja Pasi Tahvanainen. Huomioitava on myös Laurin hopeamitali henkilökohtaisessa sarjassa. Kilpailussa ampui tuloksen 233 kilpailijaa.

17.–18.8.2013 puolestaan ammuttiin Lempää-

lässä Reserviläisliiton ja Mikkelissä Reserviupseeriliiton mestaruuksista. Mikkelissä piiriä edusti pelkästään Reino Manner pienoiskiväärilajeissa. Saaliina oli toinen sija sarjassa H70 pienoiskivääri 3x20 kilpailussa. Lempäälässä oltiin sitten liikkeellä isommalla joukolla ja jälki oli komeaa. Henkilökohtaisia mestaruuksia ampuivat Jyrki Varis pistoolin pika-ammunnassa ja kenttäammunnassa. Molemmat mestaruudet irtosivat uusilla Reserviläisliiton ennätystuloksilla. Kenttäammunta tuotti yleisen sarjan mestaruuden myös Lieksan Jukka Martikaiselle. Jukka ja Jyrki terästettynä Kalle Leskisellä oli vahva myös kentän joukkuekisassa. Tuloksena joukkueestaruus.

Pienoiskiväärilajit tuottivat myös yhden kaksoismestaruuden. Joensuun Reserviläisten Marko Tanskanen voitti niin yleisen sarjan makuu kuin 3x20 kilpailut. Markon 8.6.2013 Ähtärin pistooliampumajuoksussa saavuttama yleisen sarjan hopeamitali sai näin hienoa jatkoa. Henkilökohtainen mestaruus heltisi myös Laura Määttäselle pienoiskiväärin 3x20 kilpailussa naisten sarjassa. Kun tähän listaan lisätään vielä Markon, Lauran ja Kalle Leskisen joukkueestaruus 3x20 kisassa voitaneen viikonvaihteen todeta olleen erinomainen.

Listaus on tiivis, paljon muitakin hyviä suorituksia tehtiin. Täydelliset tulokset ovat luet-

tavissa Reserviläisurheiluliiton sivuilla www.reserviläisurheiluliitto.fi. Piirin oman kilpailutoiminnan osalta pitää kiittää outokumpulaisia hyvin järjestetyistä pistoolilajien mestaruuskilpailuista 3.8.2013. Outokummussa on tehty hienoa työtä myös ratojen kunnostuksessa. Piirien nettisivusto on uusiutumassa. Syksy mennään ns. väliaikaisella sivustolla. Uudet sivustot ovat työn alla ja raakaversio esiteltiin piirihallituksille 5.9.2013 pidetyssä kokouksessa. Myös piirien ja yhdistyksien käytössä ollut liittojen hallinnoima nettijäsenrekisteri uusiutuu. Rekisterin nimeksi tulee maanpuolustusrekisteri. Toiminnanjohtajien neuvottelupäivillä elokuun lopulla saatiin ensimäkiä ohjelmasta. Omalta osalta täytyy sanoa, että vaikutti toimivalta jo tässä vaiheessa.

Syksy etenee ja piiritasolla vuoden 2014 valmistelut ovat käynnissä. Vuoden 2014 osalta yksi iso haaste tulee olemaan 15.–16.11.2014 Joensuussa pidettävä Reserviläisliiton liittokokous.

Vauhdikkaasti mennään, muistakaa kuitenkin nauttia syksystä!

Ari Eskelinen
Pohjois-Karjalan
reserviläispiirin
toiminnanjohtaja

Sähköinen kuntokortti - nykyaikainen seurantatapa omalle liikunta-aktiivisuudelle

Reserviläisurheiluliiton verkkopalvelussa www.resul.fi/ kuntokortti on kaikille Pohjois-Karjalan reserviläispiirin ja Pohjois-Karjalan reserviupseeriin jäsenille mahdollisuus ottaa käyttöön henkilökohtainen sähköinen kuntokortti.

Tämän palvelun avulla voi henkilö seurata omaa liikunta-aktiivisuuttaan merkitsemällä korttiin päivittävät kuntoilu- ja ampumasuorituksensa. Sähköisen kuntokortin käyttö on käyttäjälleen maksutonta. Tämän sähköisen palvelun ovat tuottaneet yhteistyössä Reserviläisurheiluliitto ry ja Poutapilvi Oy.

Kohti parempaa
kenttäkelpoisuutta

Kenttäkelpoisuudella tarkoitetaan yksilön fyysistä kuntoa ja ampumataitoa sekä taitoa liikkua kaikissa taistelukentän oloissa tehtävän mukaisesti varustettuna eri vuoden ja vuorokauden aikoina. Henkinen kunto, joka on suorassa yhteydessä yksilön fyysiseen kuntoon, ilmenee sitkeytenä, peräänantamattomuutena, rohkeutena ja voitontahtona.

Reserviläiselle peruslähtökohdan kenttäkelpoisuudelle muodostavat taistelukentän vaatimukset. Rauhanajan työkyvyn lisäksi reserviläisen tulee ylläpitää fyysistä suorituskykyään tasolla, josta se voidaan tarvittaessa kohottaa nopeasti vastaamaan nykyaikaisen sodankäynnin vaatimuksia siten, että taistelija pystyy toimimaan menestyksekkäästi omassa sadan ajan tehtävässään. Välittömissä taistelutehtävissä painottuu fyysinen toimintakyky. Kaikissa johtamistehtävissä korostuu lisäksi kyky tehdä järkeviä, toteuttamiskelpoisia ja eettisesti kestäviä päätöksiä suuren fyysisen rasituksen ja psyykkisen paineen alaisena.

Sähköinen kuntokortti

Sähköinen kuntokortti perustuu käytössä olevaan kuntoliikuntajärjestelmään.

Jokainen piirin jäsen voi merkitä omat liikunta- ja ammuntauorituksensa hänen omalle henkilökohtaiselle sivulle. Etuna sähköisestä sovelluksesta on mm. liikuntasuoritusten automaattinen yhteen laskeminen ts. jokainen järjestelmän käyttäjä voi nähdä koko vuoden kumulatiivisen liikuntakertymän. Vastaavasti tästä järjestelmästä saadaan jokaisen perusyhdistyksen sekä kummankin piiri jäsenten liikunnan kokonaismäärät.

Oma liikuntapäiväkirja

Jokaisen kuntokortin käyttäjän kuntoluokka päivittyy automaattisesti jäsenrekisteriin sähköisen kuntokortin tietojen perusteella. Kuntokortti on osoitteessa www.resul.fi/kuntokortti

Kirjautumista varten tarvitaan jäsennumero, joka on jokaisen jäsenen jäsenkortissa. Kuntokorttipalveluiden lisäksi Pohjois-Karjalan reserviläispiirin sekä Pohjois-Karjalan reserviupseeriin jäsen voi tarkistaa omat tietonsa ja toimittaa mahdolliset muutokset sähköpostilla oman liittonsa jäsenrekisteriin järjestelmässä olevan linkin kautta. Lähtökohtana on, että perus-

Lieksan Rauno Saastamoinen sivakoi joka vuosi Pogostan Hiihdon kärkijoukoissa maaliin. Kuva: Armas Härkönen.

Myös suunnistus kartuttaa kuntokortin pistetilää. Kuva: Ari Eskelinen.

Pohjois-Karjalan aluetoimiston lipun alla hulppeassa veneessä souteli Karelia-soudussa myös reserviläisiä. Järjestyksessään 30. Karelia-Soutu järjestetään 27.7. - 1.8.2014. Kuva: Jaana Pitkänen.

kuntoa kehitetään suorittamalla vähintään puolen tunnin kuntosuoritus. Puolen tunnin suoritus antaa yhden pisteen, puolentoista tunnin suoritus kaksi pistettä ja yli kolmen tunnin liikuntasuoritus päiväkohtaisen maksimipistemäärän kolme pistettä. Sopivia liikuntalajeja on lähes rajattomasti, esimerkiksi hiihto, kävely, juoksu, suunnistus, kuntosaliharjoittelu, luistelu, soutu, eri palloilulajit ja ammunta.

Tarkempaa tietoa peruskuntoluokkapisteistä, testipisteistä, erikoistesteistä ja kuntoluokkakäytännöistä laajemminkin on osoitteessa www.resul.fi/kuntokortti.

Perusyhdistyksen sekä reserviläis- ja reserviupseeriin tehtävät

Kuntokortti perustuu jokaisen jäsenen omaan aktiivisuuteen liikkua ja kirjata oma liikunta-aktiivisuutensa tähän sähköiseen järjestelmään. Yhdistysten ja piirien tehtävänä on tiedottaa asiasta omille jäsenyhdistyksilleen sekä seurata omalta osaltaan, kuinka aktiivisesti piirin jäsenet käyttävät tätä sähköistä kuntokorttia.

Perusyhdistysten vastuuhenkilöt pystyvät kirjaamaan testisuoritukset oman yhdistyksensä jäsenille. Lisäksi reserviläis- ja reserviupseeriin vastuuhenkilöt pystyvät kirjaamaan testisuoritusten lisäksi kenttäkelpoisuusarviointit oman piirinsä jäsenille. Vastuuhenkilöinä ovat yhdistysten, kerhojen sekä piirien puheenjohtajat, sihteerit sekä urheilu- ja liikuntavastaavat sekä piirin toiminnanjohtaja.

Sähköinen kuntokortti perustuu siis perusyhdistysten ja piirien ilmoituksiin vastuuhenkilöistään Suomen Reserviupseeriliiton ja Reserviläisliiton jäsenrekisterien hoitajille, yhteystiedot löytyvät ko. liittojen verkkopalveluista.

Aktiivisuus kannattaa

Reserviläisurheiluliitto palkitsee kaikkia aktiivisia käyttäjiä seuraavasti:

- vähintään 150 peruskuntopistettä kirjannut henkilö saa diplomin
- vähintään 250 peruskuntopistettä saavuttanut jäsen saa diplomin ja vyötärönymppärysmittanauhan

HUOM! Perusyhdistyksen pitää anoa näitä kannusteita Reserviläisurheiluliitosta avoimella yhdistyksen puheenjohtajan allekirjoittamalla hakemuksella, josta ilmenee kyseisen henkilön kuntosuoritusten pistemäärä. Tämän voi parhaiten todistaa liittämällä hakemukseen tulosten henkilön kuntosuoritteista edelliseltä toimintavuodelta.

Tämä anomus on hyvä laatia alkuvuodesta esim. helmikuussa, jolloin kaikkien sähköistä kuntoa korttia käyttävien henkilöiden edellisvuoden suoritukset on kirjattu järjestelmään. Kannusteet voi luovuttaa esimerkiksi yhdistyksen kevätkokouksen yhteydessä.

Mikäli järjestelmän käytössä on ongelmia, niin käyttäjä voi lähettää järjestelmän kautta palautetta Poutapilvi Oy:lle, josta se kootusti toimitetaan tarvittaessa Reserviläisurheilu-liittoon. Myös reserviläisurheiluliiton toiminnanjohtaja Risto Tarkiainen auttaa tarvittaessa, puh. (09) 4056 2060, gsm. 050 541 2007 sekä sähköposti risto.tarkiainen@resul.fi.

TERVETULOASÄHKÖISENKUNTOKORTINKÄYTTÄJÄKSI!

Risto Tarkiainen, toiminnanjohtaja, Reserviläisurheiluliitto ry

Reserviläispiirien nettisivut ovat uudistumassa

Sivumme www.pkreservi.fi ovat uudistumassa. Syksyn aikana ensisijaisesti uusia tietoja päivitetään, vanhoja tietoja ”palautetaan” sivuille pikkuhiljaa. Uusia osioita lisätään

mahdollisuuksien mukaan, kuten esimerkiksi kuvagalleria. Eikä tässä vielä kaikki. Vuoden vaihteen tienoilla sivut vaihtuvat radikaalisti. Voit osallistua sivujen kehittämiseen kerto-

malla siitä Eskelisen Arille tai sivuilla olevan palautteen kautta. Kerro siis mitä sivuilla haluat näkyvän. Toteutuskehoitukset toteutetaan mahdollisuuksien mukaan.

Esimerkiksi arkistoa tullaan parantamaan vuoden vaihteen jälkeen asteittain. Naamakirjakin on tulossa.

*Nettisivuvastaava
Ari Hevonkoski*

Vänrikki- ja kersanttipäivät Kontiorannan varuskunnassa

Heti kesäkuun alussa 7.-8.6.2013 järjestettiin aluetoimiston, MPK:n ja reserviläispiirien yhteisponnistuksena Kontiorannan varuskunnassa reserviläispäivät nuorille vänrikeille ja kersanteille.

Mukaan kurssille oli ilmoittautunut 11 innokasta reserviläistä, kaukaisimmat kurssilaiset tulivat Keski-Suomesta asti.

Kurssin onnistumisen ylle heitti synkän varjonsa varuskunnan ampumaratojen purkutöiden aloitus, mutta lopulta kurssilaiset pääsivät ampumaan sekä rynnäkkökivääreillä että pistooleilla. Samanaikaisesti varuskunnassa pyörineen ammunnankouluttajakurssin osallistujat saivat suorituksen ammuttajatutkintoaan varten vetämällä reserviläispäivän lauantaisten ammunnat.

Kurssi alkoi perjantaina teoriajaksolla, jonka aikana Aluetoimisto, MPK ja reserviläispiirit esittelivät omaa toimintaansa.

Ehkä kuitenkin kaikkein kiinnostavimman luennon piti Arto Juntunen. Hän kertoi elävästi, kuvia esittäen, rauhanturvaajan työstään Kosovossa. Samalla hän kannusti nuoria kurssilaisia mahdollisuuksien mukaan hakeutumaan rauhanturvatehtäviin maailmalle, jossa suomalaisilla on hyvä maine.

Lauantaipäivä oli sitten pyhitetty ammunnoille ja herrasmiehuksille.

Päivän aikana ammuttiin ammunnanjohtajakurssin komennossa RK -ammunnat sekä 9 mm pistooliammunnat.

Samanaikaisesti ammuntojen kanssa pyöri suunnistusrata, jonka rasteilla kerrattiin reserviläistaitoja. Lauantaipäivä oli monelle reserviläiselle historiallinen, sillä seuraavalla viikolla aloitettiin ratojen purkaminen. Hieman haikein mielin, aseiden huollon, loppupalautteen ja palkintojen jaon jälkeen, suuntasivat kurssilaiset varuskunnan portin kautta koteihinsa, tietäen, että tänne enää palata.

*Teksti: Juha Rytönen, kurssin johtaja
Kuva: Ari Hevonkoski*

Lauantaina ammuttiin ammunnanjohtajakurssin komennossa RK -ammunnat sekä 9 mm pistooliammunnat. Etualalla ampuu Kontiolahden Anna Tikkanen.

Tunnistatko mikä paikka tämä on?

Vastaus löytyy sivulta 18...

Piirin mestaruudet pistooliamunnassa ratkottiin Salmijärven ampumaradalla Outokummussa 2.-3. elokuuta.

Valmistelu, valmistelu, valmistelu

Se on kaiken a ja o.

Oli ilo olla mukana piirin pistoolikilpailuissa Outokummussa elokuun alussa Outokummun Salmijärven ampumaradalla säänkin suosiessa.

Tulokset löytyvät pkreservin sivuilta. Outokumpulaiset järjestivät hienot kilpailut. Kahveeta ja makkaraa oli tarjolla yllin kyllin, kiitos Outokummun naisille.

Tekstit ja kuvat: Ari Hevonkoski

Hannu Härkösen muistolle

Hannu Matti Tapani Härkönen syntyi Pielisjärvellä Sokojärven kylän Ylä-Härkölässä 14.4.1952. Seitsemänlapsisessa maanviljelijäperheessä Hannusta varttui ahkera, toimelias ja avulias nuorukainen. Keskikoulun jälkeen hän hakeutui puhelinasentajan opintolinjalle Pohjois-Karjalan keskusammattikouluun. Ammattitutkinnon suorittuaan 1974 hän opiskeli vielä ylemmän ammattitutkinnon 1980.

Puhelinalalla Härkönen toimi erilaisissa tehtävissä 30 vuotta. Hannun perheeseen kuuluu Elli-vaimon lisäksi kolme poikaa. Esikoistyttö menehtyi 4-vuotiaana.

2000-luvulla tuli monenlaisia uusia tehtäviä. Pohjois-Karjalan Rajavartiostossa hän vastasi Inarin rajavartioston kiinteistön huollosta ja hoidosta. Huoltomiehen tehtävien jälkeen Hannu haki kokemusta poliisilaitoksessa vartijanakin. Samaan aikaan Atk-ala ja yhdistystoiminta alkoivat kiinnostaa. Lukuisilla kursseilla hänestä tuli taitava tietojen käsittelijä ja tietokoneen eri toimintojen asiantuntija. Niinpä hän ehti toimia Lieksan Tukipiste ry:n Atk-tukihenkilönäkin.

Vuonna 2007 hän osallistui Tietojenkäsittelyn ammattitutkinnon kursseille. Perehdyttyään WWW-sivujen suunnittelu- ja ohjelmointikoulutukseen hänestä tuli

monen yhdistyksen kotisivujen ylläpitäjä.

Taitavuutensa ja sosiaalisen luonteensa omaavana Hannua alettiin kysellä yhä useamman erilaisen yhdistyksen toimintaan. Sokojärven kauniit vaarat ja sinertävät järvet sekä maamme itsenäisyys juurruttivat häneen isänmaallisen hengen. Reserviläistoiminta sekä sotaveteraani- ja sotainvalidityö olivat lähellä sydäntä. Hannu toimi Reserviläispiirin johtotehtävissä sekä nettivastaavana, Karjalan Pojat -lehden toimikunnassa, Lieksan Reserviläisten sihteerinä sekä useiden muiden yhdistysten vastuunkantajana ja auttajana hoivatyössä.

Hänelle on myönnetty useita ansiomitaleita ja -merkkejä, muun muassa Pohjois-Karjalan Reserviläispiirin kultainen ansiomerkki sekä Suomen Metsästäjäliiton hopeinen ansiomerkki. Ylikersantiksi hänet ylennettiin 4.6.2008.

Hannu oli huolehtiva ja hyvä perheenisä.

Aurinkoisena kaunis ja eloisa elämänsä katkesi äkillisesti 20.6.2013. Tunnumme suurta kunnioitusta hänen elämäntyötään kohtaan ja toivomme jaksamista läheisille ystävien tuella.

Juhani Ryyänen

Hannu Härkönen.

Sydämellinen kiitos

muistamisesta ja
myötäelämisestä surussamme
Hannun poismenon johdosta.

Elli Härkönen ja
pojat perheineen

Sankarihautajaiset Kiteellä

Kiteellä saateltiin toukokuun 16. päivänä sankarihautausmaalle Kyläpaakkolassa, Äyräpäässä Vuosalmen taisteluissa 6.7.1944 kadonnut sotamies Toivo Turttainen.

Hänet siunattiin kentälle jääneenä jo

aiemmin ja siitä muistona oli jo laatta Kiteen sankarihautausmaalla valmiina. Hänen jäämistönsä löysi tällä kertaa venäläinen etsintäryhmä etsiessään omia kaatuneitaan. Jäännökset tunnistettiin suomalaiselle kaatuneelle kuuluvaksi ja

toimitettiin Suomeen.

Siunauksen sankarihautaan toimitti vt. kirkkoherra Ilmo Kurkola. Puolustusvoimien lippuvartio seisoi haudalla ja varusmiehet kunniaavartiossa. Seppeleen haudalle laskivat veteraanijärjestöt ja

puolustusvoimat. Kukkalaitteen omaiset ja reserviläisjärjestöjemme edustajat.

Teksti: Mika Matikainen
Kuva: Toivo Musikka

Sotamies Toivo Turttainen palasi pitkältä matkaltaan kotikonnuilleen. Siunauksen sankarihautaan toimitti vt. kirkkoherra Ilmo Kurkola.

Toimintänäytöksessä oli toimintaa.

Prikaatin avoimien päivä kiinnosti yleisöä

Heinäkuun ensimmäisenä päivänä Pohjois-Karjalan Prikaatissa vietettiin avoimien ovien päivää. Olosuhteet olivat helteiset. Paikalla oli yleisöä lapsista veteraaneihin ja kunnioittipa tilaisuutta ministerikin läsnäolollaan. Tarjolla oli niin hernekeittoa, toimintänäytöstä kuin musiikkia. Ja maistuivat ne munkitkin.

Teksti ja kuvat: Ari Hevonkoski

Niin hyvää, ettei sanotuksi saa.

Prikaatin komentaja eversti Jari Kytölä ja Pohjois-Karjalan sotaveteraaneja.

Hernekeitto maistui ja sitä oli riittävästi.

Maavoimien läsnäolo jatkuu Pohjois-Karjalassa

Maavoimien komentaja, kenraaliluutnantti Raimo Jyväsjärvi tarkasti Pohjois-Karjalan Prikaatin nykytilan 4. päivänä syyskuuta. Kontiorannassa hänelle annettiin tiedot lakkauttamisprosessin nykytilasta ja jatkotoimenpiteistä.

Jyväsjärvi luonnehti prikaatin lakkauttamistoimenpiteitä hyvin suunnitelluiksi ja toteutetuiksi. Erityisesti henkilöstöasioiden avoin keskustelu ja luottamuksellinen hoito sai kiitosta. Hänen mielestään myös varusmieskoulutuksen laadussa ei ole loppukyselyjen mukaan tapahtunut muutosta, joka on Jyväsjärven mukaan merkki kouluttajien oikeasta asenteesta varuskunnan

tilanteesta huolimatta.

Jatkossakin maavoimat ja puolustusvoimat tulevat näkyään maakunnassa. Maavoimien alaisuudessa toimiva, Joensuuhun 1.1.2014 perustettava Pohjois-Karjalan aluetoimisto vahvenee henkilöstömäärältään ottaen suurempaa roolia maakunnassa puolustusvoimien alueellisena toimijana. Aluetoimiston perustehtävät säilyvät ennallaan eli aluetoimisto tekee jatkossakin samoja tehtäviä kuin tähänkin asti, muun muassa huolehtii vastuualueensa asevelvollisista ja tekee tiivistä yhteistyötä alueen viranomaisten, maanpuolustusjärjestöjen ja muiden sidosryhmien kanssa.

- Myös sotaharjoituksia ja muita tapahtumia tullaan pitämään maakunnassa jatkossakin, vaikka prikaati lakkautetaan. Reserviläisasioista tullaan huolehtimaan entiseen tapaan ja esimerkiksi kertausharjoitusten määrä tullaan nostamaan suunnitellulle tasolle vuoden 2015 aikana, joka vaikuttaa luonnollisesti myös Pohjois-Karjalan reserviläisiin, toteaa Jyväsjärvi. Unohtaa ei pidä myöskään paikallisjoukkoja, joihin alueen reserviläisiä tulevaisuudessa sijoitetaan.

- Siinä konseptissa tulee olemaan mielekkäitä ja uusia tehtäviä aktiivisille reserviläisille, sanoo Jyväsjärvi.

Pääesikunnan alainen Puolustusvoimien palvelukeskus tuo mukanaan Joensuuhun noin 120 työpaikkaa vuoden 2015 alusta, joka sekkin on osoitus armeijan läsnäolosta, tällä kertaa työnantajan muodossa.

Mitä tulee Pohjois-Karjalan maakunnan sotilaalliseen puolustamiseen poikkeusoloissa, on maavoimien komentajalla selkeä vastaus.

- Pohjois-Karjalaa, kuten muutakin maata, tullaan jatkossakin puolustamaan sotilaallisesti jos tilanne sen vaatii.

Lähde:

Pohjois-Karjalan Prikaatin nettisivut

ETELÄPÄÄ ESITTELYSSÄ

Antti Eteläpää on monessa mukana

Joensuun Mailan pelinjohtaja ja maakuntakomppanian päällikkö johtaa joukkoja edestä.

Urheilusyksy alkoi maakunnassa SM-mitalihuimalla. Joensuun Maila kamppaili Superpesiksessä pronssimitalit – joukkueen ensimmäiset laatuaan. Joensuulainen pelinjohtaja Antti Eteläpää (46) on johdattellut kahdessa vuodessa joukkueensa jumbosijalta kärkikahinoihin.

- Mitalilla on suuri merkitys niin henkilökohtaisesti kuin luonnollisesti koko seutukunnalle, Eteläpää miettii.

Pesäpallo on ollut imatralaissyntyisen miehen harrastus lapsuudesta saakka.

- Pelasin mestaruussarjassa, sen aikaisessa Superpesiksessä yhdeksän kautta Imatralla ja Kiteellä. Peliuran kohokohta oli SM-kulta 1986 Imatralla.

Eteläpää siirtyi Imatralta Joensuun yliopistoon luokanopettajaopintoihin vuonna 1987. Heti peliuransa jälkeen hän aloitti pelinjohtajan tehtävät Joensuun Mailassa.

- Sieltä siirryin Viinijärven Urheilijoiden naisten Superin pelinjohtajaksi. Siitä projektista tuli SM-pronssi 1996. Olin sitten muutaman vuoden pesiksestä sivussa ja tulin sitten tyttärieni mukana takaisin. Molemmat tytöt pelaavat edelleen nuorten Superissa. Nuorempi on jo esiintynyt naisten Superissa.

Hukanhaudalla tyttäriensä kanssa asusteleva Eteläpää toimii tällä hetkellä luokanopettajana Marjalan koulussa.

- Marraskuussa siirryn Tuupovaaran 1.-9. -luokkien rehtoriksi.

Kunniavelka velvoittaa

Reservin kapteeni Antti Eteläpää on myös Pohjois-Karjalan maakuntakomppanian eli Susirajan komppanian päällikkö. Mitä se Sinulle merkitsee?

- Se on suuri luottamus Puolustusvoimien puolelta minua kohtaan. Olen siitä luonnollisesti sopivalla tavalla ylpeä. Mutta ennen kaikkea vastuu velvoittaa:

vastuullani on 200 ihmistä!

Viime vuonna "Reserviläinen" -lehdessä olleessa henkilökuvassa Eteläpää kertoo, että hänelle on isänmaallisuus arvona imeytynyt jo äidinmaidosta ja perinteitä kunnioittavasta kotikasvatuksesta. Itärajalla syntyneenä ja eläneenä tuntui itsestään selvältä suorittaa kansalaisvelvollisuus läheisessä Immolan sissikompaniassa.

-Maanpuolustustahto on osa maailmankatsomustani. Se on arvojeni, normien ja asenteiden kokonaisuus – tahdonilmaus siitä, mitkä asiat ovat minulle arvokkaita. Perheeni, työni opettajana, yhteiskuntajärjestelmämme, kulttuurimme ja länsimainen elämänmuotomme ovat mielestäni ehdottomasti puolustamisen arvoisia asioita, hän toteaa "Reserviläisessä".

Armeijan jälkeen Eteläpää on koko ajan osallistunut reserviupseeriyhdistyksen toimintaan Imatralla ja Joensuussa. Esi-merkiksi tällä hetkellä hän toimii Joensuun Reserviupseerien varapuheenjohtajana.

- Olen halunnut olla aktiivinen reserviläinen. Kunniavelkamme sotiemme veteraaneja kohtaan velvoittaa!

Mikä on maakuntajoukkojen tila tällä hetkellä?

-Ensimmäinen komppania on koulutettu "loppuun", se toimii hienosti! Toista komppaniaa koulutetaan parhaillaan.

Eteläpään mielestä tulevaisuudessa voisi olla viisainta yhdistää komppaniat, koska uusi puolustustapa vaatii suurempaa komppanian kokoonpanoa. Myös lisää porukkaa riveihin täytyy koko ajan rekrytoida.

- Lähden viikoksi 41 kertausharjoitukseen opettelemaan uutta taistelutapaa. Luultavasti maakuntajoukkojen vastuu tulee lisääntymään tulevaisuudessa, hän arvelee.

Teksti:
Armas Härkönen

Susirajan komppanian päällikkö Antti Eteläpää on saavuttanut pesäpallon SM-mitaleita sekä pelaajana että pelinjohtajana. Kuva: A. Eteläpään arkisto

Faktoja maakuntakomppaniasta

- vahvuus 175 henkilöä
- päällystö 18 henkilöä, alipäällystö 48 henkilöä ja miehistö 95 henkilöä
- koulutus joukkona vuodesta 2008 alkaen
- kykenee tukemaan muita viranomaisia
- koottu pääosin vapaaehtoisista reserviläisistä
- sijoittamattomia paikkoja jätetty auki 5 % määrävahvuudesta halukkaille reserviläisille

Lähde: Susirajan komppanian nettisivut

MPK:n palkitsemiset "Sotinpuro 2013" –harjoituksessa

Sotinpuro 2013 –harjoituksessa 5.5.2013 Maanpuolustuskoulutusyhdistyksen Pohjois-Karjalan Koulutus- ja Tukiyksikkö palkitsi pitkäkestoisesta maanpuolustustyöstä seuraavat henkilöt:

Korporaali Takkinen Antti Ensio

MPK:n mitali puualustalla
Ylikersantti Könönen Matti Kalevi

Alikersantti Raerinne Jussi
Kapteeni Komulainen Matti
Kapteeni Lehikoinen Juhani
Yliluutnantti Kosonen Tor

1. Palkitsemisryhmä

Maanpuolustusmitali, kultainen nauha
Alikersantti Kivijärvi Aimo Benjam
Kersantti Hartikainen Kusti Mikael

2. Palkitsemisryhmä
KOTU-yksikön vanha standardi

Ylikersantti Martikainen Hannu

3. Palkitsemisryhmä; Erinomainen kouluttaja
Tuohirasia

Korporaali Nilsén Jarkko

Päätoimittajan palsta

Luopumisen tuskaa

Jälleen on yksi joukostamme poissa. Vänrikki Jalovaaran tuskainen kommentti "Ja aina parhaasta päästä" "Tuntemattoman" loppusivuilla kuvastaa tunnelmiani kuultuani Hannu Härkösen äkillisestä poisnukkumisesta. Hän ei ollut vain reserviläishengen ilmentymä, työyhteisön jäsen ja nettivastaava, vaan suurisieluinen ja –kokoinen pikkuserkku, hyväntuulinen ystävä ja apu monessa tilanteessa. Voimia Hannun perheelle suuressa surussa.

Kolmossivulla puheenjohtaja Hannu P. Martikainen lainaa virren sanoja, jotka käyvät hyvin ohjenuoraksi meille kaikille: "Päivä vain ja hetki kerrallansa". Suomalaisten lempivirreksikin äänestetyin virren 338 sanoissa on lähes puolentoista vuosisadan viisautta ja patinaa. Raamatun vanhemman käännöksen Johanneksen evankeliumissa Jeesus sanoo: "Minä olen ylösnousemus ja elämä, joka uskoo minuun, se elää, vaikka olisi kuollut". Ja luvussa 11: "Minun Isäni kodissa on monta asuinsijaa." On helppo lapsen tavoin uskoa, että ystävällemme löytyy asuinsija Taivaan Isän kodista. Ehkäpä eteensä myös kullatuilla kirjaimilla varustettu tietokone.

Mutta maallisiin mennäkseni, Kontiorannan varuskunta hiippuu kuin lyhdyn liekki polttoaineen loppuessa. Ampumaratoja lanataan sileiksi. Lippu laskeutuu vuoden viimeisenä päivänä. Ajan henki on muutenkin sellainen, että köyhät (kunnat) pistetään ensin kyykkyy ja sitten väkisin nippuun. Sitten ollaan mukamas rikkaita!

Päätoimittaja on jälleen "muuttanut" uudelle sivulle. On sopeuduttava, ja ennen kaikkea annettava tärkeimmille asioille, esimerkiksi ilmoituksille etusija. Tässä lehdessä on ilmoitustilanne kohtalainen. Ilmoitusluetteloa väsätessäni silmiini pisti kuitenkin tosiasia, että ilmoituksia oli kerännyt vain viisi henkilöä, ja heistäkin kolme oli muualta kuin vuorossa olevalta alueelta Valtimo, Nurmes, Juuka, Lieksa ja Vieki. Vaikka ajat ovat taloudellisesti kuinka kurjat, niin luulisi esimerkiksi sellaisilta paikkakunnilta kuin Lieksa ja Juuka muutama maanpuolustushenkistä lehteä tukeva yrittäjä löytyvän.

Ilmoitusten kerääminen on paikallisyhdistykselle yksi toiminnan rahoittamisen selkärangoista.

Jos esitän, että nyt etsitään kaveri, joka hommaa sovittua provisiota vastaan kaikki lehden mainokset, saan maiharin kuvan takamuksiini. Ehkä näin käy jo seitsemän edellisen rivin perusteella. Mutta voitaisiin pitää "talkootkin". Jokainen heppu (myös päätoimittaja), tai vaikkapa viisi kaveria yhdistyksestänsä etsii lähimmän vuoden aikana ainakin yhden lehden tukijan. Tietysti vain siinä tapauksessa, että lehti, sen sanoma, ja piirien talous koetaan tärkeäksi.

Kaikesta huolimatta, oikein mukavaa syksyn jatkoa!

Armas Härkönen

Sotiemme veteraaneja ja heidän puolisoitaan, leskiään, avustajiaan sekä sotaorpoja on jo 10 vuoden ajan kokoontunut Rajakenraalin majalle yhteiseen tapahtumaan. Tilaisuuden kantavia voimia ovat olleet muun muassa Pertti Keronen (oviaukolla) ja rovasti Juha Eklund.

Iltahuudosta veteraanipäivään

Rajakenraalin majan veteraanitapahtuma kymmenen vuoden ikään.

Ilomantsin Parpeinvaaran rinteessä seisovalla Rajakenraali Raappanan majalle kokoonnuttiin heinäkuussa perinteiseen tapaan veteraanipäivään. Tapahtuma alkoi kymmenen vuotta sitten Pogostan Bessodat – hankkeen tuotteena ja ”Rajakenraalin iltahuuto” nimellä. Nimi on välillä muuttunut, mutta sisältö on säilynyt samana - kiitollisena ja lämminhenkisenä. Tällä kertaa kutsun otsikkona oli ”Runokylän Veteraanipäivä”. Tilaisuuteen oli erikoisesti kutsuttu sotiemme veteraaneja, heidän puolisoitaan, leskiään ja avustajiaan sekä sotaorpoja. Veteraanipäivän järjestelyihin sisältyy muun muassa kuljetuksia ja kahvitarjoilua, joten yhteistyökuviossa häärivät Ilomantsin Reserviläiset ry, Ilomantsin Rajasotilaskotisisaret, LC-Ilomantsi, LC-Brihat, Parpeinvaaran Runokylä ja Pogostan Sanomat. Organisaattorina on koko ajan työskennellyt Pertti Keronen.

Vieraita vastaanottamassa oli tällä kertaa sotilaspukeinen ken-

raalmajuri Raappana Ilomantsin näyttämökerhon puheenjohtaja Vilho Huuskosen esittämänä. Pihapiirissä olevan laavun katon alle suojautuivat tiikusateelta Karjalan Sotilassoittokunnan varusmiesbändin jääkärit Jere ja Joonas Nuutinen, Onni Ojala ja Juho Piikki. Esittäytyttyään he kajauttivat ilmoille ”Jääkärien marssin”. Sen jälkeen tilaisuus aloitettiin tuttuun tapaan virrellä numero 577: ”Sun kätes, Herra voimakkaan”.

Vuorisaarna

Rovasti ja sotilaspastori evp. Juha Eklund toimii tällä hetkellä Suomen kirkon ulkosuomalaisyössä Sveitsin Bernistä käsin, mutta kiirehti Alppien katveesta joka vuosi rajakenraalin majan rapuille hartaushetkeä toimittamaan. Hän totesi runoilija J. L. Runebergin kirjoittaneen ”Isänmaan virren” sanat 150 vuotta sitten.

- Mutta sanoista huokuu usko seuraavien sukupolvien vas-

tuuntunnosta. Me puolestamme voimme kantaa henkistä vastuuta tulevista sukupolvista. Rukouksen mahdollisuutta ei kukaan voi ottaa meiltä pois.

Eklund oli esitellyt Heinävedellä vierailleelle saksalaiskollegan perheelle sankarihautausmaata ja kertonut tilaisuuksista, joissa sotaveteraanit ovat kunniavieraita. - Heille se oli hyvin outoa ja uutta. Mutta me kiitämme teitä siitä, että kestitte sotavuosien kauhut ja rasitukset. Teidän terapiaa oli Suomen jälleenrakennus, nykyisin annettaisiin kriisiapua, hän puhui.

Eklund totesi, että varusmies on Pohjois-Karjalassa jo nyt harvinainen näky.

- Kontiorannan varuskuntaa ajetaan parhaillaan alas ja lippu laskeutuu 31.12. viimeisen keran. Minusta se on surullinen tapahtuma. Toki maanpuolustuksesta huolehditaan ja rajavartijat eivät vielä tällä hetkellä ole minnekään lähdessä. Onttolassa koulutetaan jatkossakin varusmiehiä ja - naisia.

Karjalan Sotilassoittokunnan varusmiesbändi oli tapahtumassa varmasti viimeistä kertaa. Jääkärit Joonas ja Jere Nuutinen, Onni Ojala ja Juho Piikki edustivat soittokuntaa kunniaakkaasti.

Yläkuvassa: Runokylän veteraanipäivässä oli mukana myös kenraalimajuri Raappana, jota esittää eri tilaisuuksissa Ilomantsin Näyttämökerhon puheenjohtaja Vilho Huuskonen.

Ilmailuhistoriaa

Viiden Ilomantsin Mieslaulajan esittämänä tapahtumassa kuultiin ”Veteraanin iltahuuto”, ”Polku”, ”Koitere - Karjalan helmi” sekä ”Emme me pienet koiranpentut”.

Jere Nuutinen ja varusmiesbändi kajauttivat ilmoille kappaleet ”Kirje sieltä jostakin” ja ”Eldan-kajärven jää”. Vilho Huuskonen esitti monologin Raappana-näytelmästä ja luki otteen runoilija Eino Leinon yhteyksistä suomalaisen ilmailuhistoriaan.

Ilmailuvoimillemme ostettiin tupakkatehtailijan lahjoitusvaroilla vuonna 1920 Italiasta kaksi Savoia -lentovenettä. Suomalaislentäjät lähtivät niitä hakemaan, ja Leino tapasi heidät ennen lähtöä. Koneet kuitenkin tuhoutuivat tulomatkalla Alpeilla ja lentäjät menettivät henkensä. Sabotaasiakin epäiltiin, mutta vika löytyi potkurien asennuksen suunnitteluvirheestä.

- Onnettomuuden muistoksi 7.9 vietetään Ilmavoimien vainajien muistopäivää, Huuskonen kertoi.

Teksti ja kuvat:
Armas Härkönen

Betoninen paviljonki pystyy

Ilomantsin Kaatiolammen sotahistoriallisen alueen yleisötaloon mahtuu linja-autollinen väkeä.

Ilomantsin Öykkösenvaarassa itärajan pinnassa kävi syyskuun alkupäivinä kova pauke ja kohina. Toki vaimeampana kuin 69 vuotta sitten, mutta generaattori jauhoi sähköä ja naulaimet paukkuivat. Betoniantosta kurkotti pitkä putki pyöreitä muotoja sisältävän laudoituksen keskelle. Rakennusmies Janne Keskitalo valvoi, että muotit pitivät valuvan massan sisällä.

- On tämä huomattavasti vaikeampaa ja hitaampaa kuin suoran seinän valutyö, hän sadatteli.

Kaatiolammen sotahistoriallisen alueen yleisötaloon tulee mahtumaan noin linja-autollinen porukkaa. Rakennuksen on suunnitellut jo edesmennyt arkkitehti Vilho Suonmaa lähes 15 vuotta sitten.

- Hän teki suunnittelun talkootyönä. Joensuulainen rakennusinsinööri Ali Mäkinen on puolestaan tehnyt rakennepiirustukset veloituksetta, työmaan valvojana

talkoileva Rauno Ratilainen kertoo.

Leader-hankkeen kustannusarvio on noin 88 000 euroa. Hankkeen rahoitusta ja teknistä toteutusta hallinnoi Ilomantsin kunta. Urakoitsijana toimi espoolainen Grellar Trading Oy.

- Ilomantsi-Seura on ollut hanketta eteenpäin potkivana ja aatteellisena primus motorina, Rakennuksen valmistuttua seuran ja Ilomantsin sotahistoriallisen työryhmän tehtävä on korkeatasoisten näyttelyiden kokoaminen näyttelyrakennukseen, Ratilainen toteaa.

Betonia ja turvetta

Rakennuksen seinät valetaan betonista. Sisätalon korkeus on 2,8 metriä.

- Katoksi tulee kalteva betoniholvi. Sen päälle laitetaan huopakate ja turve. Työt valmistuvat kuukauden kuluessa, Ratilainen

Kaatiolammen sotahistoriallisen yleisötalon seinä valettiin syyskuun alussa. Kuvan oikeassa laidassa olevat kivet muurataan seiiniin ensi keväänä.

arvioi.

Ulkoseiniin muurataan luonnonkiviä, joita on kerätty alueelta ja rajanaapurikin auliisti lahjoittanut.

- Luonnonkivien muuraus tehdään keväällä talkootyönä. Toivonkin, että mahdollisimman moni yhdistys innostuisi mukaan. Myös maakunnan reserviläiset ovat tervetulleita talkoisiin, Ilomantsin sotahistoriallisen työ-

ryhmän jäsen Otso Nygrén toteaa.

Museovirasto on aikoinaan määritellyt Öykkösenvaaran alueen ensimmäisen tärkeysluokan sotahistorialliseksi kohteeksi. Museoviraston edustajien odotellaan vierailevan paikalla syksyn mittaan.

- Heidän näkemyksensä on tärkeä esimerkiksi tulevan polkuvierailun suunnittelussa, Nygrén kertoo.

Monia asioita on vielä mietittä-myssyissä, esimerkiksi yleisötalon tulisija ja erillinen käymälä.

- Näyttelyn pääpaino tulee olemaan kesän 1944 tapahtumissa. Mutta sellaisille ryhmille, jotka käyvät vain yhdessä kohteessa, olisi myös talvisodan ja jatkosodan alun aineistoa oltava näkyvissä, Nygrén miettii.

Teksti ja kuvat:
Armas Härkönen

Tupakkaa pakataan valtavat määrät eri yksiköille. SA-kuva.

Kauan kaivattua tupakkaa on saatu Korpiselän Luu-
talahteen 7.8.1941. SA-kuva.

Eversti Raappana tarjoaa tupakkaa ja tulta vanhalle
tuttavalleen väepeli Heikki Rouviselle Rukajärvellä
12.9.1941. SA-kuva.

Suomen Tupakan tehtaalla. 26.1.1940. SA-kuva.

Kun raha taipui tupakalle

Varhaiskantaiset vaihtohyödykkeet edelsivät leimatun rahan käyttöä. Niiden käyttö jatkui monilla alueilla kauan leimatun rahan rinnalla.

Yhteisöjä koskeneina kriisiaikoina hyödykkeiden käyttö epävirallisina maksuvälineinä kasvoi. Näin tapahtui Suomessa I ja II maailmansodan aikana erityisesti tupakan osalta. Tupakka määrättiin Virginiassa jopa viralliseksi rahaksi 1600-luvulla. Virginia on säilynyt tupakan merkivalikoimissa läpi vuosisatojen.

Tupakointi oli ollut maantapa ennen II maailmansotaa. Se vahvistui entisestään sodan alettua. Rintamaolosuhteissa jokainen koki omalla tavallaan sodan vaarat ja vaikutukset.

Kolmen tason tupakat

Marsalkka Mannerheimin 75-vuotispäiväviera Adolf Hitler ei sietänyt tupakan savua, mutta saksalaisupseerien kauhuksi Hitler joutui kestäämään ravintolavaunun kahvipöydässä Mannerheimin sikarin savun. Liekö Mannerheimin ajatuksissa käynyt vuonna 1916 käymänsä verinen taistelu saksalaisia vastaan Karpattien pohjoispuolella ja sen jälkeen sisareltaan tilaamansa 300 Regina-sikarin lähetyks.

Raappanan mielitupakka oli Sevilla, jota ylilotta Helvi Ilmoniemi tiesi tarjota kenraalimajurille aamutuimaan tämän tehtyä ”Koskelat” edellisenä iltana keväällä 1944 kenraaliluutnantti Talvelan luona. Eräiden arveluiden mukaan Talvelan käytös provosoi Raappanan kuohuksiin. Raappana yritti tupakkalakkoa toistuvasti, mutta Sevilla seurasi polttajaansa.

Tupakka oli monille läsnä taistelulanteissaakin. Talvi- ja jatkosodan käynyt Vilppu Vänskä (s. 1912) Er.P. 12 kertoi talvisodan Kuhmon Saunajärven taistelujen vartiokaveristaan, kuinka tarkka-ampujan luoti tavoitti aamun sarastuksessa varomattomasti tupakan syyttäneen Enon Haapalahden sotilaan, jolta jäivät jutut kesken toiveikkaista lomasuunnitelmista.

Tuntemattoman sotilaan tupakkahetket

Väinö Linnan 3.12.1954 ilmestyneen Tuntemattomassa sotilaan konekiväärikomppanian taustakuvina ja -vaikuttajina ovat olleet hänen omat kokemuksensa eversti Autin komentamassa Jalkaväkirykmentti 8 ensimmäisen pataljoonan konekiväärikomppaniassa. Vuonna 1943 Linna siirrettiin koulutustehtäviin.

”Taistelu oli päättynyt. Pataljoonan riveistä päivä oli vienyt toistasataa miestä. Sitten he alkoivat kääriä mahorkkasätkiä kaatuneiden vihollisten taskuista löytämästään mahorkasta. He makailivat nurmikolla ja tarinoivat. Koko maailma tuntui rauhalliselta, niin kuin sotaa ei olisikaan.”

”Miehille hän (majuri Sarastie) puhui suopean hyväntahtoisesti. – Noille perisuomalasille sisupusseille: – Jaaha. Onkos pojilla tupakkaa? – Kyllä on herra majuri, vastasi Salo, mutta Hietanen heitti väliin: – Mahorkkasätki me kääritä. – Vai niin. Miltäs se maistuu? – Kessult, herra majuri. Kessult kessu maistuva. – Niin kai. Levätkäähän hyvin. Voimia tarvitaan vielä.” (Tuntematon sotilas).TS.

Väinö Linna tuo lukijansa eteen myös teloitustapahtuman. Nuori teloitettava huutaa hädässään teloittajiltaan tupakkaa.

Kotirintamalla

Kotirintamalla oli vaikeaa kestää sodan vaikeuksia ja vaikutuksia. Tupakan poltto yleistyi myös rintamalinjojen takana.

Ake Jermo toteaa kirjassaan Kun kansa eli kortilla: ”Tuskin millekään muulle tarvikkeelle – ei ainakaan nautintoaineelle, ei edes kahville – uhrattiin noina vuosina

lehdistössä niin paljon palstamillimetrejä kuin tupakalle. Siitä ei kirjoitettu pelkästään yleisönosastoissa, vaan vähintään yhtä tulikivenkatkuisia säännöstelyvaatimuksia esittivät pakinoitsijat ja palstanikkarit. Tietäähän sen, ovathan lehti-ihmiset aina olleet nikotinisteja. Myös uutismiehillä riitti tupakasta työtä ja tuskaa, sillä tupakkavarkaudet kävivät yhä yleisimmiksi ja röyhkeämmiksi.”

Tupakka kortille

Sodan aikana vallitsi tavarapula. Rahaan ei aina ratkaissut, jos ei ollut mitä ostaa. Tupakka oli yksi kysytyimmistä tuotteista. Kansa vaati tupakkaa kortille: ”Pankaa tupakka äkkiä kortille, että saisi köyhempiäkin ostaa.” Tupakka saatiin vihdoin kortille lokakuun alussa 1942, mutta tupakka katosi kaupoista. Kuukauden korttiannos oli neljä askia pillitupakkaa. ”Pöllitupakat” toimitettiin rintamalle. Tupakoijat saattoivat maksaa päivärahoistaan kiskurihintoja tupakkoimattomille ostokorttiansa käyttäjille. Tupakkoimattomat naisetkin ottivat usein tupakkakupongin vaikkapa sokeriannoksen asemesta.

Tupakkakortin hakijoita oli 674652 henkilöä, mikä oli odotettua pienempi määrä. Niinpä seuraavassa korttien jakelussa tupakkamäärä voitiin kaksinkertaistaa. Tupakkakortti voitiin myöntää tietyin edellytyksin myös henkilölle, joka ei ollut aiemmin käyttänyt oikeuttaan tupakkakorttiin. Säännöstely valtasi alaa sotavuosien edetessä. Ostokorttien viidäkoissa vaelteli kaikkiaan yli 160 erilaista korttia (778 000 000 kpl), joista ”runkokorttina” pidettiin yleisostokorttia. Jokainen kortti oli arvopaperi. Tupakan ostokortin saamiseksi miehen piti olla 20 vuotta täyttänyt. Naisilta vaadittiin vähintään 24 vuoden ikää. Tupakkakortin saanut menetti kuukauden sokeriannoksestaan 250 g. Vain miehet saivat vaihtaa lisäsokerikorttinsa tupakkakorttiin. Jermo mainitsee, että kenties yhtenä syynä naisten syrjimiseen oli Helsingin yliopiston uuden naistentautien ja synnytysopin professorin Mauno Rauramon pitämä virkaanastujaisesitys, jonka aiheena oli Tupakka ja nainen. Rauramo luetteli naisille tupakanpoltosta seuraavia haittoja, kuten ulkonäön rapistuminen, sukupuolivietin aleneminen, munasarjojen surkastuminen sekä jopa täydellisen lapsettomuuden aiheuttaminen.

Helsingin rautatieaseman kioskilla tupakkaa myytiin vain myyntiluukun auttua klo 6.30 yhden tunnin ajan. Niinpä jotkut tulivat jonottamaan jo edellisenä iltana. Sota-aikana tupakan myyntipisteillä jonotettaessa asiakkaat muodostivat kaksi jonoa: pöllitupakka-jono sotilaille ja pillitupakkajono muille.

Mustan pörssin kauppa

Musta pörssi toimi tehokkaasti erityisesti jatkosodan aikana. Kauppojen tiskit tyhjenivät. Tiskin alta saattoi löytyä tavaraa sopivalle joko rahalla tai tavaralla maksavalle.

Jokaisen kerrotaan käyneen vaihtokauppaa, mikäli siihen oli mahdollisuus. Tupakasta tuli salakaupan tärkein artikkeli. Savukeaskin hinta salakaupassa oli helposti 4-5-kertainen. Tunnettua oli, että maaseudulta ei välttämättä saanut ostetuksi rahalla edes lihakimpaletta, mutta tupakka rahan sijaan kelpasi maksuksi. Tupakalla maksujärjestely koski myös monia muita artikkeleita ja palveluja. Tupakkakortistakin tuli salakaupan kohde. Kortista saatettiin maksaa jopa 2000 markkaa.

Tupakkatehtaat sopivat, että vuodesta 1943 lähtien kukin tehdas valmistaa vain yhtä savukemerkkiä.

Tupakkapulan iskiessä kessunviljelyn kultakausi alkoi

Tupakkakuume paheni sodan jatkuessa. Myös piipputupakan ja erityisesti sika-

Tätä Työmiestä sai myydä vain sot...

Saimaa ja Klubi kuuluivat suosituimpiin
kamerkkeihin.

North State kuului sodan ajan tu
tupakkamerkkeihin. Suomen my
jääneestä viimeisessä vihreässä ”
ilmoitus tupakoinnin vaaroista.

koti- ja taistelurintamalla

kasairaalan potilaille ja sotatoimialueella.

mpiin tupak-

nnetuimpiin
ynnistä pois
Nortissa" oli

rien saatavuus heikkeni.

Maan johtomiehet haalivat sikarinsa ulkomailta. Tupakan tuska johti kessun laaja-alaiseen viljelyyn jo välirauhan kesän 1940 aikana. Kessun siemenet hankittiin Saksasta, Ruotsista ja Tanskasta.

Ohutlehtinen Virginia oli suosittu savuke- ja sikaritupakkana. Myös Havanna ja Hollannissa kehitetty Amersfort olivat suosittuja lajeja. Runsassatoinen ja aikainen Amersfort oli erityisen sopiva piipputupakaksi. Ruotsissa kehitetty Toftalajike saavutti viljelijöiden suosion. Amerikkalaista Burleyta pidettiin useilla tehtaiden tiloilla parhaana vaihtoehtona. Kuitenkin kotimainen maatiais- eli palturitupakka viihtyi ja tuotti parhaiten hallanaroilla kotinurkillaan.

Kessuneuvosten kulta-aikaa

Useimmat kasvattivat kessua omiksi tarpeikseen, mutta jotkut saattoivat rikastua ammattimaisen kessun viljelyn ja myynnin avulla.

Kessu ei kuulunut säännöstelyn piiriin. Tosin valtio antoi määräyksen kessun myymisestä vain lehtimuodossa. Säännös voitiin helposti kiertää esimerkiksi musertamalla kasvi rouheeksi tai kessunleikkurilla käyttämällä. Tupakan hehtaarisato saattoi olla kuivattua valmista lehtitupakkaa 1500 kg, mistä myydessä voi saada 300 000 markkaa. Erityisen tuottoisa oli pahin pulavuosi 1945. Jermon mukaan kessuneuvokset keräsivät ostamansa edellisenä syksynä keräämänsä tavaran varastoon käsiteltäväksi odottamaan seuraavan vuoden huipputuhintoja. Kessunlehdet ja rungot jauhettiin kessumyllyssä rouheeksi.

Kessuneuvoksilla saattoi olla varastoissaan tuhansia kiloja tupakkaa. Korkeimmillaan kessukilon kilohinta oli keväällä 1945. Hinta kipusi jopa 2500 markkaan kilolta. Myyntihinta ylitti moninkertaisesti ostohinnan ja muut kustannukset. Viljelijöitä jymäytettiin ja ostajia petettiin. Sodan päättyminen ja maailmanmarkkinoiden avautuminen johtivat kessuneuvoston myyntitulojen romahtamiseen. Monille jäivät jäljelle myymättömät aiemmin hamstratut tupakkamäärät.

Tupakkateollisuus kiinnostui

Tupakkateollisuus kiinnostui kotimaisen tupakan viljelyn koetoiminnasta.

Teollisuuden piirissä nähtiin kessukaupan riistäytyneen törkeäksi keinottelun välineeksi. Rettig, Strengberg ja Viipurin Tupakka perustivat tupakan ostokonttorin Oy Kotoston, joka ilmoitti syksyllä 1944 ostavansa rajattomasti kotimaista lehtitupakkaa.

Ostoilmoituksessa annettiin myös tupakan viljelyn ohjeita. Tupakkakilosta luvattiin maksaa viljelijälle 150 - 250 mk merkistä ja laadusta riippuen. Lisäksi vähintään 25 kilon myyntimäärästä sai oikeuden ostaa korttivapaasti 35 % lähettämästään tupakkamäärästä valmista verotettua piipputupakkaa.

Tupakan hinta "pilviin" Saksassa

Sodan taistelujen ja pommitusten tuhot näkyivät rakennetun ympäristön ja luonnon avohaavoina eri puolilla maailman taistelukenttiä.

Sodan aloittanut Saksa lyötiin perusteellisesti ja jaettiin neljään miehitysalueeseen. Pahimmilla alueilla ihmisten hätä toimeentulostaan kesti vuosikautia. Karjalainen kirjoitti 23.7.1947 Frankfurtista tulleen uutisen, jonka mukaan kahdella savukepaketilla voi Saksassa elättää perheensä kuukauden ajan. Menoihin sisältyivät vuokra, ruoka, vakuutusmaksut ym. maksut. Savukepaketin arvo oli Yhdysvaltain dollareissa 14 senttiä.

Amerikkalaiselle sotilaille ja siviilihenkilölle tupakka-askin hinta oli 7 senttiä. Mustassa pörssissä yhden savukeaskin hinta kohosi 90 saksanmarkkaan, mikä oli puolet työläisen kuukausipalkasta. Jokaisen amerikkalaisen saama tupakka-annos oli 10 pakettia viikossa.

Kääne II maailmansodan jälkeen

Tupakanviljelyn koetoiminta jatkui vuoteen 1948 saakka.

Kansainvälisten kauppasuhteiden vähitellen auettua tupakkaa sai ulkomailta halvemmalla kuin Suomessa viljeltyinä. Suurimmat syyt tupakan viljelyn kannattamattomuuteen Suomessa olivat ilmasto sekä viljelyn ja käsittelyn taitamattomuus.

Lisäksi tupakan käsittelyn työläät vaiheet osuivat maataloudessa vuoden kiireisimpiin kausiin. Suurviljelmillä ongelmana oli sopivien kuivaus- ja varastotilojen riittämättömyys. Tupakka vapautui säännöstelystä vasta vuoden 1949 alussa.

Sodan jälkeen jatkuivat raskaat rakentamisen ja puutteen vuodet. Terveellisten elintapojen ohjeistus ja noudattaminen eivät heti nousseet kaikkein tärkeimmiksi asioiksi kansallisen olemassaolon uhan, aliravitsemuksen ja lähes kaikkinaisen puutteen aikana. Vähitellen kansan voimien ja parempien elinolosuhteiden kohentuessa myös lainsäädäntö, kansanterveysyhtiö ja muut tukitoimet voittivat alaa ja alkoivat ohjata kansaa entistä tehokkaammin terveellisempien elintapojen suuntaan. Alkoi tupakasta irrottautumisen kausi, joka jatkui edelleen.

Teksti ja kuvat: Raimo Vänskä

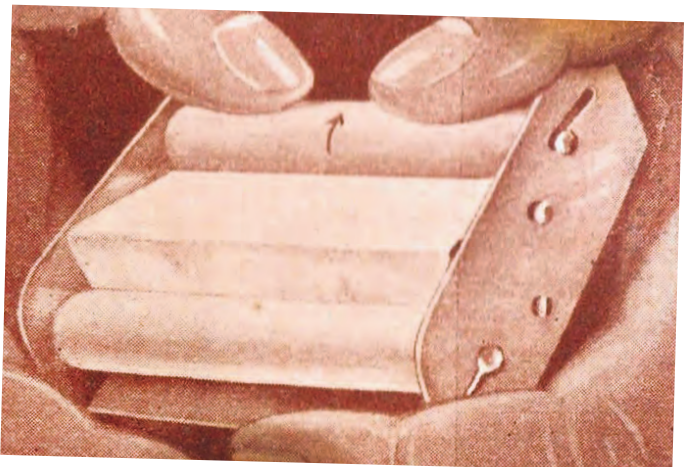
Tupakoita kuivumassa evakkojunan kyljessä Jaakkimassa elokuussa 1944. SA-kuva.

Kenttäsaaralan päällikkölääkäri tarjoaa tupakkaa haa-voittuneelle sairaalan hoitoon otetulle venäläiselle vangille. Pian tämän jälkeen vanki pyysi ruokaa. Iomantsi 9.7.1941. SA-kuva.

"Nykyisin on tupakkaa rintamalla, kun keksittiin kessu. Mutta tätäkään ei ole liikaa." (Saunaniemi). Metsäpirtti 7.12.1943. SA-kuva.

Sätkäkone. Yksinvalmistaja Jalmari Ahokas Helsinki.

Toiminnallinen rasti oli sissiteltan pystytys ja kaminasta savun tuprautus.

Seppo Hyttinen, jotoksen sielu ja juhlamenojen ohjaaja.

Jäähyväiset Jaamankankaalle

Karjalan Poikien Killan vuoden 2013 Jäähyväiset Jaamankankaalle -jotos jotosteltiin loistavissa olosuhteissa Kontiorannan varuskunnan ja Jaamankankaan maastoissa elokuun viimeisenä viikonloppuna.

KPK:n jotos on koonnut maakuntamme maanpuolustustyön eri sektoreiden avaintekijöitä jo usean vuosikymmenen ajan jotokselle verkottamaan sekä viettämään aikaa laadukkaassa isänmaallisessa seurassa. Tämän järjestyksessään 41. jotoksen jostotukikohtana toimi Kontiolahden evankelisluterilaisen seurakunnan todella upea Hirvirannan hirsinen leirikeskus ja jotosreitit kiemurtelivat Jaamankankaalla Höytiäisen rantoja seuraillen.

Jotoksen juhlalliset avajaiset pidettiin Kollaen Vasamalla. Siellä saimme kuulla kiltamme oltermannin, jotoksen suojelijan eversti Jari Kytölän avajaissanat. Killan ja JR 200 seppeleen Kollaen taistelijoiden muistoksi lasivat killan puheenjohtaja Harri Norismaa, JR 200:n veteraani Villem Ahas sekä Pohjois-Karjalan Sotaveteraanipiirin puheenjohtaja Olavi Lösonen. Karjalan Sotilassoittokunnan upea musisointi avajaisissa löi alkutahdit upealle jotokselle.

Muistojen kierros

Teemansa mukaisesti jotos oli rakennettu niin, että jotosväki pääsi jättämään jäähyväiset lukuisille paikoille ja toimintoille Kontiorannassa. Varuskuntaan liittyi monella lukuisia muistoja, sillä olihan usea palvelut siellä varusmiehenä, ollut kertausharjoituksissa tai osallistunut alueella järjestettyihin muihin tapahtumiin.

Varsinainen jotos alkoi keskelle varuskuntaa järjestetyllä rasti-ryppäällä, missä jotostelijoiden taitoja mitattiin varuskunnan, komentajiston, perinnejoukko-osaston sekä sotilastataiteen historian tuntemusta. Rastiryppään jälkeen viimeistä kertaa näissä merkeissä nautimme sotilaslounaan Simunassa sekä Anna-Liisa Ala-Poikelan johdolla

munkkikahvit Kontiorannan Sotilaskodissa.

Iltapäivän alkajaisiksi jotostelijat kuljetettiin sotaväen linja-autolla Kontiolahden ampumahiihtostadionille, missä odotti ammunta ampumahiihtotauluihin pienoiskiväärillä sekä EkoAim-sin pistoolilla. Siitä jotosreitti johdatteli vanhan Höytiäisen rantavallin päällistä seuraillen kohti jostotukikohtaa ja aina siellä täällä odotti mitä visaisempi rasti-tehtävä ratkaistavaksi. Piti tietää mitä omituisimpia paikannimiä, Salpalinjan saloja, maakuntamme sotilasmuistomerkkejä, Kontiolahden perustietoja, osata polkupyörän taitoja ja sekä frisbeegolfia ja esimerkiksi Vääntisen Maurin pitämällä rastilla piti osata kalastaa hyvin notkealla vavalla.

Pienoismallin veisto

Jotostukikohdassa Hirvirannassa odotti vielä lisätehtävä, missä tuli valmistaa Kollaen Vasaman pienoismalli mukaan pakatusta laudanpätkästä. Siinä puukot suihkivat ja hiomaperit hinkkasivat, kun partiot valmistivat jotostehtävää. Iltanuotiolla julkaistiin väliaikatulokset sekä ihmeteltiin, että mistä ihmeen osista oli uusi kello hitsattu kokoon. Illalla jotosväki sai kuulla taiteilijaystävyyden Arto Tarkkosen ja Hannu Virolaisen 45 minuutin esityksen, mikä johdatteli meidät

muistoissa läpi sotavuosien.

Toinen jotospäivä valkeni myös aurinkoisena ja lämpimänä. Olikin nautinto kävellä pitkin legendaarista Jaamankangasta ja ratkoa jotostehtäviä. Niitä oli jotostoimikunta kehittänyt jälleen mitä monipuolisimpia. Nevalaisen Pekan rastilla saimme ensin itse toimia ja lopuksi asiantuntijan opetuksen siitä kuinka toimia, jos sydämeistä ottaa.

Rasteja oli nimetty tukijoiden mukaan ja esimerkiksi PKO:n nimikkorastilla Kolikon käännytöpuoli saimme tunnustettavaksi 90-luvun rahoja eri puolilta Eurooppaa ja laittaa osan niistä arvopalkkioon ja järjestykseen. Sinisenä siintävää Höytiäistä ihaillen nautimme ruokaryhmän valmistaman maittavan lounaan sekä munkkikahvit Sotilaskotiautosta.

Höytiäisen lasku

Iltapäivän jotosreitti kulki Höytiäisen laskun vesijättömaalla. Haastavien rastitehtävien muodossa tunnustimme lintuja, perhedyimme sota-ajan lentokenttiin, lentokoneisiin, Höytiäisen laskuun, taktisiin merkkeihin, sotilaallisiin lyhenteisiin, sotilasmusiikkiin ja tietenkin ammutaan. Lopuksi vielä jotostehtävän viimeistely maalaamalla ja sitten vain saunan kautta valmistautumaan illan juhlallisuuksiin.

Karakulaatioissa ensimmäinen

tilaisuus oli Viron veteraanien muistaminen. Juhlasaliin ryhmittyivät tilaisuuteen oltermannimme eversti Jari Kytölä, eversti Olli Lampinen, eversti Jouni Mattila, KPK:sta kunniapuheenjohtaja Harri Hentunen, puheenjohtaja Harri Norismaa, sihteeri Seppo Hyttinen, jotosjohtaja Pekka Laakkonen, Eino Helander ja sotiemme veteraani Kusti Lehmusvuori sekä tietenkin kaksi JR 200:n veteraania Villem Ahas ja Edgar Sinisalu. Tässä lämminhenkisessä tilaisuudessa lausuttiin ystävyttä ja kiittolaisuutta pursuvia sanoja sekä Norismaa muisti virolaisia vieraitamme killan lahjoituksella.

Jotosillallinen

Lipunlaskutilaisuudessa lippu-upseerina toimi Kari Laaninen ja lipunkantajina majuri Timo Keinonen sekä Reserviupseeri-piirin puheenjohtaja Juha Rytönen. KarSK:a musisoi ja Pentti Lihavainen esitti Yrjö Jylhän Kiirastuli-teoksesta hyvin puhuttelevan runon Kaivo, mikä kertoo haavoittuneen miehen pienestä toiveesta, tilkasta vettä. Yllätysnumerossa eversti Olli Lampinen palasi vielä kesäiseen tapahtumaan Karelia Soutuun ja siellä olleeseen vähältä piti-tilanteeseen. Soudun viimeisessä sulutuksessa Rajan veneestä tuli sukellusvene ja rajan soutuväki evakuoitui Prikaatin veneeseen. Lampinen kiitti prikaatin veneessä olleita saumattomasta viranomaisten yhteistyöstä ja palkitsi Rajan puukolla Prikaatin veneen nokkamiehet eversti Jari Kytölän sekä Prikaatin Killan puheenjohtajan Antti Toivolon.

Juhlaillallisen oli killan muonitusryhmä Liisa Pietarisen johtamana ja Taito Ala-Poikelan kokkaamana loihnut perinteisen maakuntamme juhla-aterian Karjalan paistin. Jotoksen päättänyt jotosillallinen oli hyvin ylevä puheineen, maljannostoineen ja KarSK:n säestämin yhteislauluin.

Tilaisuudessa palkittiin kiltamme arvokkaimmalla muistamisella Sisu-puukolla Villem Ahas ja Eino Helander sekä kutsuttiin kunniajotostelijaksi Edgar Sinisalu. Jotoksen parhaan ampujan kiertopalkinnon pokkasi P-KR:n apulaiskomentaja everstiluut-

nanti Hannu Tervo. Laakson Erkki ei enää ollut jotoksella, mutta hänen hauska perinteensä eli silti. Sillä ettei tilaisuus mennyt liian jäykistelyksi niin Janne Vara hyppäsi yllättäen tuolille seisomaan ja lauloi perinteisen YK-joukkojen juomalaulun Ensio Siilasvuosta saaden raivokkaat aplodit kiitokseksi.

Voittamaton ykkönen

Illan viimeinen ja ehkä odotetuin ohjelmanumero oli jotoksen tulosten julkistaminen.

Seppo Hyttinen lisäsi loistavalla juonnollaan vielä lisää jännitystä ja onni yksillä, mutta jotos kaikilla oli fiilis, kun Seppo julisti Jäähyväiset Jaamankankaalle jotoksen voittajapartioksi partion numero yksi. Voittajapartiosta jotostelivat Harri Norismaa, Jari Kytölä, Väinö Broman, Villem Ahas sekä Kusti Lehmusvuori. Ja täytyy sanoa, että Kytölän Jari sai maakunnan maanpuolustusväeltä mukavan lahjan, kun hän sai nimensä voittajapartioliistaan juuri jäähyväisjotoksella.

Epilogi

Kun pari vuotta sitten alkoi tummia pilviä kertyä Prikaatimme ylle virisi ajatus, että ensimmäisen ja viimeisen kerran on järjestettävä Killan jotos Kontiorannan maastoissa. Alue pitää sisällään hyvin vahvan maanpuolustuksellisen tunnelatauksen sekä siellä työskenteleville että koko maakuntamme maanpuolustusväelle. Jotoksella saimme kulkea varuskunnassa ja Jaamankankaalla jättäen hyvästi monelle paikalle.

Jotoksen loputtua koin itse tietynlaisen puhdistavan elämyksen aivan kuin viikinkipäällikön hautajaisissa, kun päällikön laiva on lastattu, syytetty palamaan ja työnnetty merelle. Nyt Jaamankankaalle on jätetty hyvästit. Me emme surkuttele, vaan suuntaamme katseet eteenpäin. Nytkin eräs maukas uutispommi on jo tapahtunut, mutta odottaa julkaisuaan. Siitä tuonnempaan, ehkä juhlatanssiaisten jälkeen.

Harri Norismaa
Puheenjohtaja
Karjalan Poikien Kilta
Kuvat: Ari Hevonkoski

Voittajapartio maireana.

Marssi suoritettu ja on palkitsemisen aika.

Terhakkaat pienet paikalliset tytöt tienasivat taskurahoja lankaamalla marssijoiden kenkiä maalialueella.

Vierdaagse pitää mielen virkeänä

Vierdaagse Hollannissa on maailman suurin marssitapahtuma, myös Guinnessin ennätysten kirjan mukaan. Marssi oli alussa vain sotilasarssimarssi, mutta nykyisin suurin osa marssijoista on siviilejä.

Tänä vuonna kävelijöitä oli otettu mukaan 46 000, joista reilut 5000 oli sotilaita. Ensimmäinen marssi marssittiin sotilaskunnan osoituksena vuonna 1909. Silti vasta kolmen vuoden kuluttua lähestyy 100 vuoden juhlamarssi, sillä sodat ovat katkaissut marssiperinteen jokuseksi vuodeksi. Suomalaisia sotilaita on ollut marssilla vuodesta 1991 alkaen. Myös toistakymmentä maakuntamme reserviläistä on kokenut tämän vaativan marssin tunnelman.

Suomalaisittain Vierdaagsea kutsutaan Nijmegenin marssiksi, sillä Nijmegenin kaupunki vakiintui marssipaikkakunnaksi 1925. Ikähaitari on myös melko suuri, sillä nuorimmat kävelijät ovat 12-vuotiaita ja tänä vuonna oli marssilla mukana kolme yli 90 vuotiaasta. Yksi heistä oli suomalainen sotiemme veteraani, teräsvaari Yrjö Saraste.

Marssi alkaa joka vuosi heinäkuun kolmantena tiistaina, jatkuu neljä päivää ja päättyy perjantaina suureen loppuparaatiin, Via Gladiolaan.

Marssipäivien ajaksi kaupunkiin tulvii satojatuhansia turisteja ja tapahtuma ihmismassoineen, ilmapiireineen ja kaikkein oheistapahtumineen on sanoin kuvaamaton kokemus. Varsinkin viimeiset 10 kilometriä on uskomatonta juhlahumua ja yleisön kannustusta.

Vilkasta leirielämää

Camp Heumensoord on ollut sotilaskokouksen tukikohtana vuodesta 1962.

Tämä kuuluisa sotilasleiri on sotilaspoliisien vartioima ja nato-langalla eristetty alue metsikköisellä ulkoilualueella noin neljän kilometrin päässä Nijmegenin keskustasta.

Joka vuosi leiri rakennetaan valtavista majoitus- ja huoltoteloista pelkästään marssiviikkoa varten. On ollut upea kokemus asua tässä sotilaita kuhisevassa leirissä.

Rauhaa ja yksinäisyyttä on turha etsiä, sillä leirin reilut 6 000 sotilasta tulevat yli 30 maasta, joten kielten kirjo on melkoinen. Jonotus ruokalaan, pesulle tai WC:hen sujuu kuitenkin täysin kitkatta, sillä kohteliaat tavat suorastaan paistavat näistä marssijakolleegeista.

Tässä piileekin osa viehätystä, sillä keskusteluyhteyden eri maiden sotilaiden kanssa on hyvin helppo päästä eri tilanteissa. Camp Heumensoordin tulevaisuus on ollut viime vuosina uhattuna. Hyvä uutinen julkaistiin kuitenkin juuri ennen tämän vuoden marssia, sillä oli tehty päätös, että leirin tulevaisuus on turvattu ainakin vuoteen 2017.

Neljä kaupunkia

Sotilaat marssivat omassa sotilasarjassaan, vaikkakin pääosa marssireiteistä kulkee yhdessä siviilien kanssa.

Marssireitti suuntautuu päivittäin neljään kaupunkiin Nijmegenin ympäristöön. Marssin päivät on nimetty suurimman kaupungin mukaan, jonka läpi reitti kulkee. Ensimmäinen päivä on Elstin, toinen Wijchenin, kolmas Groesbeekin ja neljäs Cuijkin. Marssireitit ovat muuten tasamaalla, mutta kolmas päivä tarjoaa kolmen tunnin verran kukkuloita.

Herätys on aamuisin klo 3.00 ja marssipäivän pituus on noin 40 kilometriä. Alkumatkasta ei marssijoilla yleensä ole ongelmia.

Kansaa on kannustamassa jo heti aamutunneista lähtien. Kaupungeissa soittokunnat ryhdistävät tahtia, pihoilla ihmiset soittavat iloista musiikkia, perheet istuvat kahvilla ja nuorisoluella teiden sekä katujen varsilla. Iloisesti lapset tarjoavat karkkia tai muuta pikkupurtavaa samalla kun seisovat käsi ojossa ja pyytävät matkamuistoja.

Sotilasosastoissa liput sekä viirit liehuvat osoittamassa joukko-osasto- ja kansalaisuusylpeyttä. Päivän viimeiset tunnit ovat aina haastavimmat. Kävely turvonneilla jaloilla on yhtä tuskaa ja kaikki elastisuus on liikkeistä kadonnut.

Mutta tuska on yhteinen kaikille sotilaille hihassa olevasta lipusta riippumatta. Jos kysyt tuskaisesti jalkojaan liikkaavalta hänen kuntoaan, niin hymy vain välähtää ja vastauksena tulee yleensä aina, että "my legs are ok." Asenteesta kannattaa ottaa oppia.

Valmistautuminen tärkeää

Tämän vuoden marssilla uutta oli se, että levähdysalueita oli enää kaksi per päivä.

Se toi selvästi enemmän haastavuutta marssiin. Pitemmät marssiosuudet ilman taukoa yhdistettynä hyvin lämpimiin päiviin aiheutti usealle joukkueemme jäsenelle melkoisia jalkavaivoja. Mietittytti tietenkin, että mikä oli mennyt hiukan pieleen, sillä huolellinen valmistautu-

Viimeiselle taukopaikalle pääsee Maas -joen yli Nato joukkojen rakentamaa ponttoonisiltaa pitkin.

Suomalaisten joukkue.

minen marssille on välttämätöntä. Siihen kuuluu sopivien tai paremminkin riittävän suurien marssikenkien hankkiminen ja sisäänkävely sekä riittävä harjoittelu.

Ensikertalaisen on marssittava vähintään 500 kilometriä sekä parilla pitkällä 30-40 km marssilla selvitettävä, miten jalat reagoivat rasitukseen, kuinka paljon ne turpoavat ja miten ne hiertyvät. Ongelmia voi ennaltaehkäistä rasvaamalla, talkilla, kenkien kireyttä säätämällä, sukien valinnalla, jalkoihin tulleiden rakkojen tyhjentämisellä jo heti pienellä sekä hanurin voitelulla. Kaikkia näitä on kuitenkin harjoiteltava etukäteen ja opittava olemaan omatoiminen, sillä muuten on vaikeuksia tiedossa.

Suomesta oli alun perin lähdessä vain yksi joukkue Nijmegeniin, mutta pari viikkoa ennen marssia tuli Pääesikunnasta tiedustelutieto, että lääkintäräkkiläiset olivat koonneet joukkueen. Niinpä vaikeimmekin tämän toisen suomalaisen marssijoukkueen Camp Heumensoordissa. Meidät majoitettiin samaan majoitukseen ja pidimme tietenkin toisillemme seuraan niin marssilla kuin majoituksissa näille reippaille nuorille.

Viidesti marssittu

Minä olen kävellyt nyt Nijmegenin marssin

viisi kertaa. Joka kerran sekä harjoitellessa että itse marssilla jalassani ovat olleet Haixin AirPower Pro kevytmaiharit. Yhden ainoan pienen rakan olen näissä kengissä jalkaani saanut. Sekin rakko tuli silloin, kun kolmisen tuntia vedin yhtä marssijaa perässäni ja näin ollen askeleeni ei ollut ihan normaali. Luotan näihin kenkiin, sillä tiedän niiden toimivan kuin junan vessan.

Haix on kehittänyt uuden suomalaisen jalkaan sopivan leveälestisen kevyen varsikengän Haix Airpower Pro R:n, joka on varmasti kokeilemisen arvoinen. Suosittelemme kaikkeen reserviläistoimintaan Haixin kevytmaihareita, sillä niitä käyttäessä ei toiminta ole ainakaan kengistä kiinni.

Juhlamarssi eli 100-vuotismarssi hämmöittää jokusen vuoden päässä, mutta jaksako sinne asti odottaa vai suuntaanko Haixini Hollantiin jo ennen sitä. No, se jää nähtäväksi. Tosin onhan niitä mielenkiintoisia marsseja muuallakin.

Harri Norismaa,
Teamleader

Finnish Peacekeepers Association

Kuvat:

Nijmegen 2013 marssijoukkueen arkisto
Team Finnish Peacekeepers Association

Retkellä talvisodan taistelujen Raatteen tiellä

Kontiolahden Reserviläiset Ry järjesti sotahistoriallisen retken lauantaina 20.7. Raatteen tielle, talvisodan taistelupaikoille.

Matkaan lähdettiin linja-autolla Joensuusta aamuvarhaisella Rati-laisen Pekan toimiessa kuljettajana. Matka oli tarkoitettu kaikille Pohjois-Karjalan reserviläisille perheenjäsenineen.

Matkamme kulki Joensuusta Kontiolahden, Enon, Lieksan ja Nurmijärven kautta kohti Suomussalmia. Kunhan kaikki ilmoittautuneet oli keräilty kyytiin, oli porukkamme kasassa kokonaisvahvuuden ollessa 33 henkilöä.

Matkasimme Kuhmossa pidetyn kahvitaun jälkeen suoraan Raatteen Porttiin, jossa seurueemme jaettiin kahtia. Toinen puoli lähti lounaalle ja toinen puoli tutustui sillä välillä talvisotamuseoon talon järjestämän oppaan johdolla. Tämän jälkeen oli vuoron vaihto.

Ruokaailun ja museokierroksen jälkeen oli myös aikaa tutustua museon läheisyydessä olevaan Talvisodan monumenttiin. Lähes kolmen hehtaarin alueelle levitetyt kivet kuvaavat talvisodan Suomussalmen taisteluissa kaatuneiden sotilaiden määrää. Kivikenttä muistuttaa siitä inhimillisestä tuskasta, jota sota on tuottanut. Se pysäyttää katsojan ajattelemaan sodan mielettömyyttä. Keskusmuistomerkki "Avara syli" ojentaa suojelevat siipensä hiljaisen kivikentän ylle.

Muistomerkissä on 105 vaskikelloa, kello jokaiselle talvisodan päivälle. Kellot soittavat tuulessa hiljaista viestiä sodan mielettömyydestä. Keskusmuistomerkissä on teksti "Vaikka ihminen kuolee – niin muisto elää".

Autenttisilla taistelupaikoilla

Tämän jälkeen saimme linja-auton Suomussalmen matkailutoimiston järjestämän oppaan Lassi Within, jonka johdolla lähdimme ajamaan kohti valtakunnan rajaa ja Raatteen vartiomuseota.

Ajoimme noin 18 kilometriä Raatteen tietä, pysähdellen välillä alueen autenttisiin taistelupaikoihin. Tutuiksi tulivat muun muassa Likoharjun talo, Purasjokiasema juoksuhautoineen ja korsuineen, sekä Myllypuron viivytyslinja.

Perillä Raatteen tien päässä tutustuimme Rajavartiomuseoon, joka on entisöity vuoden 1939

Raatteen tien retkeläiset "siellä jossakin". Kuva: Ari Hevonkoski.

asun. Se kertoo rajavartioston elämästä ennen toista maailmansotaa. Rakennus on ennen sotia rakennetuista vartiostorakennuksista ainoa, joka on säilynyt. Raatteen tien päässä tähyilimme myös rajavyöhykkeen puomilta kohti itäistä naapuriamme.

Paluumatkalla pysähdyimme yhdelle monista venäläisten sotilaiden joukkohaudoista, jossa oli suohon haudattuna 79 puna-armeijan sotilasta. Haudan läheisyydessä oli myös venäläisten pystyttämä muistomerkki, joka kuvaa miten "äitivenäjä suree kaatuneita poikiaan". Matkamme jatkui kohden Suomussalmen kirkonkylää, jonka suomalaiset olivat sytyttäneet palamaan perääntyessään. Matkan varrelta tulivat tutuiksi Kuomanjoki, sekä kuuluisat mottipaikat Haukila, Karila, Tyynelä sekä Mattila, joihin suomalaiset olivat motittaneet puna-armeijan ukrainalaisen valiodivisioonan joukot ennen niiden lopullista tuhoamista.

Kiannon maisemissa

Suomussalmella kävimme vielä tutustumassa Haukiperän, Karhulanvaaran sekä Hulkonniemen taistelutantereisiin. Hulkonniemi on myös tullut monille tutuksi korpikirjailija Ilmari Kiannon kotipaikkana.

Reilu kolmetuntinen opastettu kierros meni todella nopeasti kuunnellen erittäin hyvin asioista perillä olevaa opastamme Lassia. Raatteen tien taistelujen tapahtumat etenevät aikajärjestyksessä sitä mukaa, kuin linja-autolla liikuimme rajalta kohden Suomussalmia.

Vielä ennen kotimatkaa lähtöä joimme lähtökahvit Jalonniemen matkailukeskuksessa ja taisipa sieltä muutamille tarttua matkaan makeita tulsia Namelli Oy:n tehtaannymymälästä.

Teksti: Hannu Parviainen

Raatteen tie Suomen puolella päättyy. Kuva: Hannu Parviainen.

Talvisodan monumentti on vaikuttava ilmentys. Kuva: Hannu Parviainen.

Prosenttiammunnat Kiteellä

Kiteellä paukuteltiin loppukesällä prosentteja kolme kertaa, 5., 17. ja 31. elokuuta.

Ammunnat suoritettiin edellisten vuosien tapaan Närsäkkälän Erän ampumaradalla. Rata on liikkuvan pienoishirven rata, lyhennettynä myös pienoispistooli onnistuu. Ampumatoiminta on kerhojen puitteissa varsin rajoitettua ampumaratatilanteen takia. Kiteen AIMO-alueen ampumarataa ei ole vielä päästy rakentamaan, mutta ehkä jo ensi vuonna?

Tuloksia:

Matikainen Mika	95 pistettä
Koukkunen Seppo	94
Silvennoinen Iivari	84
Koukkunen Jarkko	82
Huhtilainen Erkki	80
Hurskainen Pekka	79
Eronen Martti	79
Kakkonen Rauno	77
Varis Pertti	76
Hänninen Väinö	75

Tuella:

Vaittinen Arttu 11 v. 89 pistettä

Teksti ja kuva: Mika Matikainen

Suoritusta johtamassa Mikko Makkonen ja suorittamassa Rauno Kakkonen sekä Erkki Huhtilainen. Juha Vaittinen valvoo Artun suoritusta.

Rajaversti evp. Martti Kukkonen kertoi tilaisuudessa yksityiskohtaisen tarkasti Ilomantsin torjuntataistelujen kulun.

Tilaisuudessa esiintyi Lieksan Senioripuhallinorkesteri johtajanaan musiikkimajuri Petri Junna.

”Raappana Ilomantsissa” tilaisuus Lieksassa

Lieksan Raappana-puistossa järjestettiin sunnuntaina, 25. päivänä elokuuta 14. divisioonan perinneyhdistyksen Lieksan alaosaston toimesta ”Raappana Ilomantsissa” –tilaisuus.

Tapahtuma oli paljon uutta tietoa antava. Eversti Matti Kukkonen esitelmän lisäksi tilaisuudessa kuultiin Lieksan rajavartioston päällikön kapteeni Markku Hassisen esitys rajan ja muun turvallisuuden valvonnasta yhteistyössä poliisin kanssa. Lieksan pelastuslaitoksen päällikkö Mika Viertola taas kertoi palolaitoksen ja rajavartioston välisestä yhteistyöstä. Tilaisuudessa esitti lausuntaa Terttu H. Timonen, ja musiikkia Lieksan Senioripuhallinorkesteri johtajanaan musiikkimajuri Petri Junna. Eversti Martti Kukkonen

esitelmöi Raappanan toimista Ilomantsin torjuntataisteluissa:

Kukkonen mukaan hyökkääjän tavoitteena oli Ilomantsin suunnalla edetä nopeasti niin, että saavutettaisiin Ilomantsin kirkonkylä, josta olisi ollut monia etenemisteitä muuhun Suomeen.

Päämajassa nähtiin huolestuttavana hyökkäyksen eteneminen ja keskusteltuaan Raappanan kanssa Päämaja antoi 24.7.1944 seuraavan käskyn: Kenraalimajuri Erkki Raappana siirtyy pienen operatiivisen johtoportaan kanssa Ilomantsin suunnalle, jossa hänelle alistetaan siellä toimivat joukot.

Kaksipuolinen saarroitus
teho

Raappana lähti operatiivisen

johtoportaan kanssa Ilomantsiin, saapuen sinne 25.7.1944.

Taistelumaastot hyvin tuntien alkoi hän jo siirtymisensä aikana suunnitella vihollisen divisioonien eristämistä toisistaan kahdella kaksipuolisella saarroksella, joka oli omintakeinen, mutta uhkarohkea suunnitelma.

Taistelualue oli noin 30 kertaa 30 kilometriä. Raappana on itse todennut suunnitelmastaan sen olleen vaistonvarainen. Se ei olisi sotakoulussa saanut kovin hyvää arvosanaa.

Raappana aloitti hyökkäyksen yöllä 30.-31.7.1944. Taistelujen seurauksena vihollinen motitettiin ja tuhottiin. Mottien purkamisen jälkeen Raappanan saama tehtävä vihollisdivisioonien lyömisestä oli loppuunsaatettu, minkä jälkeen ryhmitettiin puo-

lustukseen.

Ilomantsin taistelujen päätyttyä Raappana luovutti tehtävänsä seuraajalleen eversti Ekmanille. Raappana palasi lähimpien miestensä ja osasto Partisen kahden pataljoonan kanssa takaisin Rukajärvelle. Hän oli ollut koko Ilomantsin taistelujen ajan myös Rukajärven 14. divisioonan komentaja.

Ilomantsissa kenraali Raappana johti taisteluja pitkälti suullisin käskyin käymällä lähes päivittäin yhtymiensä esikunnissa. Hän pysyi hyvin selvillä niiden taistelukunnosta, ja prikaatien komentajat saivat myös tietoa ylempään johtoportaan suunnitelmista ja tulevista toimista.

Martti Kukkonen mukaan Ilomantsin taistelut olivat nopeitempoisia ja vaihtelevia.

Raappanan johtamat joukot löivät vihollisen kaksi divisioonaa ja poistivat näin uhkan Ilomantsin suunnalla. Myös Neuvostoliitossa ilmestyneissä sotahistoriallisissa julkaisuissa Ilomantsin taistelut mainitaan ja tappio tunnustetaan.

Ylipäällikkö, marsalkka Mannerheim seurasi tarkoin taistelujen kehitystä Ilomantsin suunnalla. Muistelmissaan hän toteaa, että Ilomantsissa saavutettu voitto vaikutti uupuneeseen armeijaamme niin elähdyttävästi, että sen merkitystä on pidettävä erittäin suurena.

Oheinen on kirjoittajan tiivis lyhennelmä erittäin yksityiskohtaisesta esitelmästä.

Teksti ja kuvat:
Raine Turunen

Pyhäjärveläiset eivät unohda

Ilomantsin taistelutantereilla opasti pyhäjärveläisiä elokuun alussa sotakamreeri Viljo Vestman (vas.).

Elokuussa 1994 siunattiin ja haudattiin juhllisin menoin - Porilaisten marssin soidessa ja kunnialaukausten kajahdellessa - Pyhäjärven sankarihautausmaalle kolme sankarivainajaa. Polkupyöräpataljoona 7 reservin sotamiehet Valfrid Heinonen, Lauri Huhmarniemi ja Tauno Kauranen kaatuivat talvisodassa Ilomantsin Oinassalmen itäpuolella puna-armeijan tukikohtaa vastaan käydyssä hyökkäyksessä. Kaatuneet jäivät tuolloin vihollisen hallitsemalle alueelle ja heidät oli peitetty matalaan hautaan. Vainajat siunattiin kuitenkin kotikunnassaan syyskuussa 1940 kentälle jääneinä.

Hauta löytyi vuonna 1993, ja kaivausten sekä tunnistamisten jälkeen vainajat saatiin Oulun sotilaspiiriin toimesta kotikuntaansa. Järjestelyihin osallistui eri viranomaisten lisäksi sotaveteraani- ja reserviläisjärjestöt.

Melko keskeisellä paikalla Suomea sijaitsevan Pyhäjärven asukkaat eivät unohda paikkakuntaa, missä heidän ”poikansa” olivat kaikkensa antaen varmistamassa maan itsenäisenä säilymistä. Retkikunta suuntasi Ilomantsiin tänäkin kesänä.

Talvi- ja jatkosodassa kaatuneita puna-armeijan sotilaita on Ilomantsin taistelutantereille haudattuna vielä yllättävän paljon.

- Olemme arvioineet heitä olevan noin 5 000 – 6 000. Oikeastaan vain muutamia on viety takaisin rajan taakse, sotakamreeri Viljo Vestman toteaa.

Teksti: Armas Härkönen
Kuva: Juha Ilvonen.

Matkoja
toiveiden
mukaan

Samimatkat

- Mahdollisuus mukavalle matkalle -

Soita 0500 680 019, 0500 779 449

Pentsami Oy

Nurmes

Eskon Autohuolto ja Korjaus

Esko Haapalainen
Ikolantie 15, NURMES
puh. 050 582 3022
Ota yhteyttä!

HALONEN
PUTKILIIKE HALONEN OY

Teollisuustie 1 | 75500 Nurmes | p. 050 377 7147
info@putkiliikehalonen.fi | www.putkiliikehalonen.fi

YLA-KARJALA

NURMEKSEN JA VALTIMON
PAIKALLISLEHTI
Toimitus, puh. 010 230 8611
Konttori, puh. 010 230 8600

KULJETUS MUSTONEN

Taksipalvelua vuodesta 1972

Pyörätuoli-, paarivarustus
kahdella 1 + 8 taksilla
Laanilantie 6, 75530 Nurmes

puh. 0500 373 311, 0400 373 311

Merkillisen
hyvät osat!

Varaosa Mikkonen Oy
013 285 335

asuste
PULKKINEN 30
2011
Porokylänkatu 13, NURMES, p. 461 362

PITKÄNMÄEN PUUSEPÄNLIKE OY

Pitkänmäentie 4, 75500 Nurmes

LVI-Pielinen Oy

Timolantie 11, 75530 NURMES
Puh. (013) 284 425, fax 040 580 7346
lvipielinen@kolumbus.fi

MANTSIN RAUTA-SPORT LAATIKAINEN

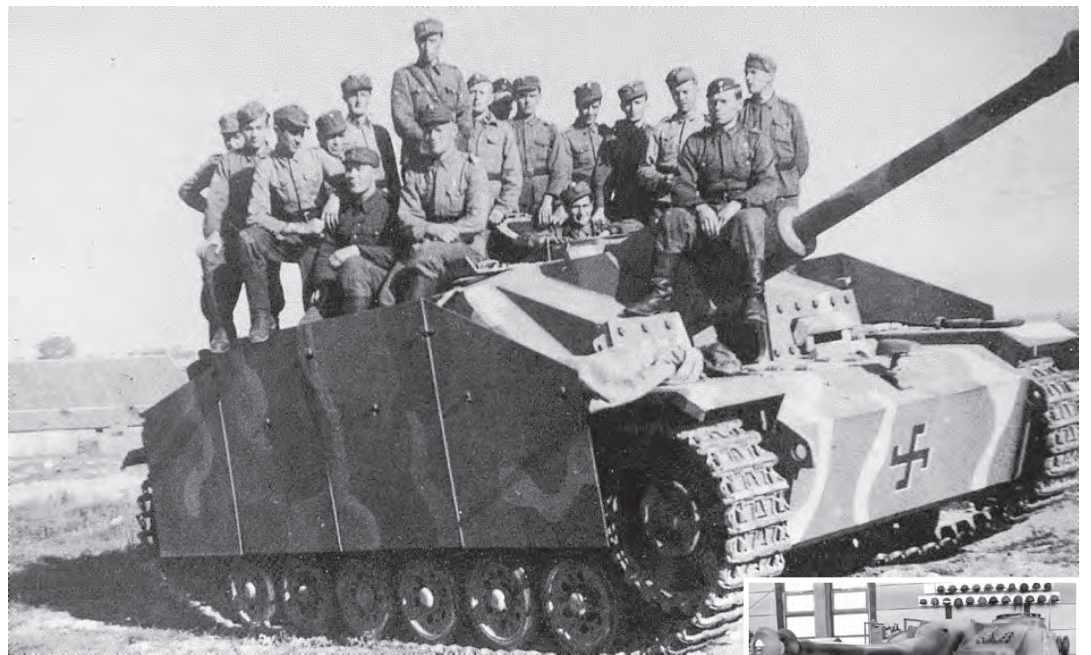
Aseita ja suksia asevelihintaan!

Käytettyjä vaihtoaseita varastossa. Kysy tarjousta aseista, kiikareista, erikoisista patruunakaliibereista ym. tarvikkeista!
HUOM! Meiltä myös rakennustarvikkeet!

Vauhti
Speed Oy:n
rullasukset

SUKSITARJOUS:
Fischerin pitopohjauutus
vaihto-oikeudella alk. 169 euroa.
Lisää tarjouksia
sivustolla
www.
mantsinrautasport.fi

Mantsin Rauta-Sport Laatikainen
Kalevalantie 6, 82900 Ilomantsi, puh. 0500 200382

Kuismin seisaallaan koulutettavien kanssa Äänislinnassa. Kuva Erkki Käkälän kirjasta "Laguksen rynnäkötykit."

Saksassa koulutetut rynnäkötykkimiehet

Erkki Käkälä on kirjoittanut kolme kirjaa, joissa kerrotaan suomalaisen rynnäkötykkipataljoonan perustamisesta ja rynnäkötykin syntyhistoriasta. Kirjat ovat: Laguksen rynnäkötykit, Marskin yrkki ja Ruben Lagus - Panssarikenraali.

T-34 (Tankki-34) oli keskiraskas panssarivaunu, jonka valmistus alkoi 1940. Se oli Neuvostoliiton pääkalustoa 2. maailmansodassa. Käyttö jatkui sen jälkeenkin ja tietävästi yhä Pohjois-Koreassa. Vaunun esikuvana oli 1930-luvulla yhdysvaltalaisen J. Walter Christien suunnittelemat panssarivaunut, jotka myytiin Neuvostoliittoon, koska USA:n armeija ei halunnut ostaa niitä.

Jatkosodan hyökkäysvaiheen aikana BT-sarjan vaunuja (suom. nopeakulkuisia tankkeja) jäi kymmenittäin suomalaisille sota-aaliina. 18 BT-vaunua muutettiin tykistöpanssarivaunuksi varustamalla ne uusilla torneilla ja talvisotaan lahjoitettuihin 114 mm:n englantilaisella haupitseilla. Vaunumalli nimettiin BT-42:ksi eli rynnäkötykiksi ja sijoituspaikka oli Panssaridivisioonan Rynnäkötykkipataljoona. Suurin osa saalisvaunuista romutettiin ja niiden osia käytettiin mm. varaosina ja panssariestelinjan teräspesäkkeissä. BT-vaunujen käyttö loppui kesällä 1942.

Rynnäkötykkeitä

Vuonna 1943 ruvettiin hankimaan Saksasta uudenaikaista Sturmgeschütz-rynnäkötykkeitä, joita Suomessa nimitettiin Sturmeiksi ja Stu-40-rynnäkötykiksi. Niiden käyttökoulutus annettiin Saksassa. Rynnäkötykkipataljoona kunnostautui 1944 taisteluissa tuhoten 87 vihollisen panssarivaunua. Omia vaunuja

menetettiin vain kahdeksan.

Saksassa on Munsterin panssarimuseossa yksi näistä rynnäkötykeistä. Sen päällikköä ylikersantti Nikolai ("Niilo") Kuisminia koskeva muistelu on kokoamassani teoksessa "Kun isänmaa kutsui II (2010)." Kuismin syntyi viljelijäperheeseen Jaakkiman Miinalan kylässä 1914. Varusmiespalvelun hän suoritti kiväärimiehenä RT3:ssa, joka toimi Laatokan rannikkopatterina. Laatokan syysmyrskyt terävine aaltoineen olivat vaikeita yhteysaluksille. Koulutus oli siellä kovaa. Talvisodassa Nikolai toimi koulutusta vastaavasti kiväärimiehenä, jatkosodassa tykkimiehenä useissa paikoissa Kannaksella ja myöhemmin rynnäkötykkipataljoonassa. Hänelle myönnettiin kolme kertaa "IV luokan Vapaudenristi miekkoineen tammenlehvän kera."

Laguksen joukkoihin

Rynnäkötykkeihin tutustumisen alkoi siten, että kesällä 1943 Nikolai hakeutui vapaaehtoisena Laguksen rynnäkötykkipataljoonaan. Saksassa Jüterbogin rynnäkötykkikoulussa hän sai kolmen kuukauden koulutuksen rynnäkötykin johtajaksi ja kouluttajaksi. Kaikki suomalaiset ottivat koulutuksen esimerkillisesti, joten heitä myös arvostettiin Saksassa. Koulutuskomennus oli samalla siihen osallistuvilla nautinto. Kirjassa "Laguksen rynnäkötykit" on kaksi kuvaa, joissa yhdessä Kuismin on kou-

Koulutettavat Saksan Jüterbogissa. Kuismin viides vasemmalta. Kuva Erkki Käkälän kirjasta "Laguksen rynnäkötykit."

Nikolai Kuisminin käyttämä rynnäkötykki "Sturmgeschützswagen 40" löytyy entisöitynä Saksasta Munsterin panssarimuseosta. Hänen poikansa mukaan Nikolai Kuismin mainitaan esitteessä. Kuva on häneltä.

lutusryhmässä Saksan Jüterbogissa ja toisessa Äänislinnassa koulutettavan ryhmän kanssa rynnäkötykin päällä.

Kuten muillakin koulutettavilla, Nikolain tehtävänä oli Saksasta palattuaan vaunujen miehistön kouluttaminen Äänislinnassa. Tämän jatkokoulutusvaiheen jälkeen jätiin iskujoukoiksi Äänislinnaan. Ensimmäiseen taisteluun rynnäkötykit osallistuivat Kannaksella, jossa tilanne oli koko ajan päällä ja monin tavoin hankala. Onneksi vihollisen hyvin naamioituneet panssarit ampuivat kuitenkin epätarkasti. Tehokoulutus näkyi seuraavan kesän taisteluissa, joissa Jääkäriprikaatin ketterät rynnäkötykit, "Sturmit", tuhosivat 43 vihollisen panssarivaunua kesän aikana, vaikka rynnäkötykkien haittana oli, että niiden piti kääntyä kokonaan maalia kohti, kun taas venäläisten vaunuissa yläosa oli kääntyvä.

Tehokkaita vaunuja

Ensimmäisessä taistelussa Nikolain johtama vaunu ampujanaan Gulman tuhoi viisi vihollispanssaria: kolme T-34 "Sotka"-vaunua, yhden ISU-152 "Iosif Stalin"-vaunun ja yhden, jota ei pystytty tunnistamaan. Rynnäkötykkivaunut olivat sodassa hyvin tehokkaita ja tuhotut vihollispanssarit laskettiin vaunukohtaisesti. Saksalaisten taktiikasta poiketen suomalaiset eivät niinkään käyttäneet rynnäkötykkeitä hyökkäyksen tukena, vaan enemmän vastaiskun tekemiseen.

Sodan lopulla rynnäkötykkipataljoona eteni saksalaisten perässä Kiiminkijoelle asti. Pitemmälle ei päästy, sillä sillat oli räjäytetty. Kiiminkijoella kysyttiin vapaaehtoisia poliisikouluun, johon Nikolai ilmoittautui vapaaehtoiseksi. Sodan jälkeen hän suoritti miehistökurssin Suomenlinnassa, toimi sittemmin junapoliisina ja Helsingissä järjestyspoliisina vuoden ajan. Tämä työ jäi kuitenkin lähinnä palkkauksen vuoksi. Nytjoedemmennyt Nikolai muutti Ruukiin ja 1951 perheineen Paavolaan maanviljelijäksi.

Teksti: Jouko Koivu

Rauhanturvaajien matkaa Ilomantsissa luotsasi Juha Ilvonen (edessä oik.).

Rauhanturvaajat taistelutantereilla

Ilomantsin autenttiset taistelupaikat ja sotahistorialliset kohteet vetävät kävijöitä.

Pohjois-Karjalan Rauhanturvaajat tekivät heinäkuun kolmantena viikonloppuna vierailun Ilomantsin taistelutantereille. Yli 30 henkilön osastossa oli mukana myös Joensuun reserviläisiä ja muidenkin maanpuolustusjärjestöjen jäseniä. Rauhanturvaajat on maakuntamme alueella aktiivisesti toimiva maanpuolustusjärjestö, jonka jäseniä ovat rauhanturvaamistehtävissä ulkomailla palvelleet miehet ja naiset. Yksi yhdistyksen toimintamuodoista on tutustuminen sotahistoriallisiin kohteisiin. Retkiä on tehty esimerkiksi Raateen tielle ja rajan takaiseen Karjalaan.

- Jäseniä yhdistyksessämme on alle 300. Jäseneksi voi liittyä kaikki entiset ja nykyiset rauhanturvaajat, sotilasarvosta riippumatta, maksamalla vuosikokouksen määrittämän jäsenmaksun, kulholainen puheenjohtaja Esko Harjunen kertoo.

Niin kuin hyvin tiedetään, Ilomantsi on ainoa paikka Suo-

nessa, jossa on sekä talvi- että jatkosodan aikaisia taistelupaikkoja. Lauantaina retkeläisten tutustumiskohteina olivat muun muassa Taivallammen ja Oinassalmen taistelupaikat, Onni Määttäsen haavoittumispaikka, Möhkön kylä, Möhkön Manta ja Ruukkimuseo sekä Kaatiolampi, Öykkösenvaara ja Kusuri. Yöpyminen tapahtui Petkeljärven retkeilykeskuksessa.

Kohteita runsaasti

Sunnuntaina oli tiedusteluvuorossa muun muassa Ilajanjärven rannat, Taistelijan Talo, Itäpiste, Lehtovaara, Parissavaara ja Kallioniemi. Oppaana toimi ansiokkaasti rajajyllyluutnantti evp. Juha Ilvonen. Lisäksi retkeläisillä oli käytössään vihkonen, johon oli tulostettu Ilomantsin sotahistorian työryhmän sivuilta löytyvät tiedot taistelujen kulusta.

Päätöskahvit retkeläiset naut-

tivat entisen Kallioniemen lousittuvan pihapiirissä. Paikka on nykyisin kiteeläisen yhdistyksen jäsenen Kari Haposen omistuksessa ja vapaa-ajan asuntona. Lossitupa oli talvisodassa varsinainen tulikasteessa. Hirsissä on vieläkin sodan arvet näkyvissä.

Jos lie Kyproksella, Siinailla ja muissakin lämpimissä kohteissa työskennellessä rauhanturvaajilla ollut lämmintä, niin Ilomantsin maisemissa retkeillessä satoi ja pohjoistuuli tuiversi. Retkeläisiä tämä ei haitannut, sillä olihan sodatkin sodittu ulkona.

- Oikein mielenkiintoinen retki. Minulle jäi tästä kaikesta oikein hyvä kuva. Siellä oli sellaisiakin paikkoja, joissa en ollut ikinä käynyt. Esimerkiksi Jääkäripataljoona kuutosen muistomerkki Utriassa, Esko Harjunen kiitteli.

Teksti ja kuvat:
Armas Härkönen

Kallioniemen lossarin tupa seiso keskellä Talvisodan melskeitä. Hirsiiin jääneitä luoteja sekä niiden reikiä esitteli Pohjois-Karjalan rauhanturvaajien puheenjohtaja Esko Harjunen.

VOITELEE JA
SYTYTTÄÄ

MOTUL - Yli 150 vuotta tuotekehitystä Motulilta kaikki voiteluaineet moottoripyöriin, veneisiin, pienkoneisiin, sekä lisäksi rasvat ja hoitoaineet.

MOTUL

JOKIKONE

TEOLLISUUSKATU 24 • 80100 JOENSUU • PALVELEMME:
KESÄAIKAAN (1.4.-31.8.) ARKISIN 9-18, LA 10-14
TALVIAIKAAN (1.9.-31.3.) ARKISIN 8-17, LA 10-14
HUOLTO AVOINNA ARKISIN 8-16
PYYNTI: 010 3878 100 • HUOLTO: 010 3878 105 • VARAOSAT: 010 3878 115
WWW.JOKIKONE.FI • FACEBOOK.COM/JOKIKONE

Puhelujen hinnat 010 -numeroihin soittaessa: Matkapuhelimesta soittaessa 8,35 snt/puh + 17,7 snt/min (alv 24%)
Lankapuhelimesta soittaessa 8,35 snt/puh + 7,02 snt/min (alv 24%)

PIELISPAKARI
Ilman ei voi elää

Leipomomyymälä
puhelin 0207 528 386

www.kiinteistomaailma.fi

Tervetuloa asioimaan
Kiinteistömaailmaan!

Meiltä mm. asuntojen välitys ja myynti, arviointi, kaupanvahvistukset ja kauppakirjojen laadinnat.

Kiinteistömaailma

KOTIPYSÄKKI OY, LKV

Porokylänkatu 9, 75530 NURMES

Puh. (013) 222 522

Jukka Juntunen Puh. 050 527 9084

Janne Juntunen Puh. 050 527 9086

K MARKET EVÄSTORI

Porokylänkatu 8, 75530 Nurmes

www.k-market.com,

mira.korhonen@k-market.com

040 809 2196

POP Pankki

Osuuspankki Poppia

Aidosti lähellä ihmistä

NURMEKSEN KONTTORI/Kirkkokatu 22 / p. 013-264 4 000

www.poppankki.fi/siilinjärvi

NURMEKSEN
OPTIIKKA
WWW.NURMEKSENOPTIIKKA.FI

Porokylänkatu 18, 75530 NURMES
(013) 480 019, 045 896 6501

KONEVUOKRAAMO
VATUPASSI

www.vatupassi.fi

Törmälä Oy

Gossutek Oy
TEOLLISUUSTIE 5
75530 NURMES

Valtimon Sähkötyö Oy

Monipuolinen sähköasennusliike Nurmeksessa.

Olipa tarpeen suuri tai pieni, niin ota yhteyttä

Sähköasennustoimintaa Pielisen Karjalassa jo yli 25 vuotta

☛ sähköasennukset ☛ ilmalämpöpumput
☛ sähkösuunnitelmat ☛ sähkömoottorit
☛ antenni- ja teleasennukset ☛ taajuusmuuntajat ja automaatioasennukset

Teollisuustie 1, 75530 NURMES, puh. (013) 450 505, 0500 372 823
E-mail: valtimon.sahkotyo@oyk.fi www.valtimonsahkotyo.fi

Motoajo Oy

Hernelahdentie 6
75530 NURMES

NURMEKSEN APTEEKKI
VUODESTA 1861

PARILLISINA
VIKKOINA
ma-pe 9-19,
la 9-15, su 12-15

PARITTOMINA
VIKKOINA
ma-pe 9-17

Kauppatori 1, Liikekulma 75500 NURMES
Puh. (013) 480 061, Fax. (013) 480 395
www.nurmeksenapteekki.fi
nurmeksen.apteekki@apteekit.net

Meidät löydät myös Facebookista!

RAKENNUSLIIKE MUSTONEN OY
NURMES

TESEMANEULEOY
SUKKATEHDAS

75530 NURMES, puh. 0400 725 454

HYVÄRILÄ

MATKAILU- JA NUORISOKESKUS

LOMATIE 12, FI-75500 NURMES • tel. 0401045960
www.hyvarila.com

NURMEKSEN LÄMPÖ OY

Kauppatori 3, 75500 Nurmes
Toimisto 040 104 5951

TEBOIL-NURMES:

J. HUKKANEN KY
KAHVIO - HUOLTO - PESU
Lounas joka arkipäivä 10-14
Lehtovaarankatu 2, NURMES, puh. 482 033

**MPK TURVALLISUUTTA
YHDESSÄ.**

MAANPUOLUSTUSKOULUTUS- YHDISTYKSEN KURSSIT

SYYSKUU

27.-28.9. Pioneerikoulutus

LOKAKUU

5.-6.10. Viestiliikenneharjoitus
4.- 5.10. KOTU:n koulutusvuoden 2014 suunnittelu
18.-19.10. Johtamisen perusteet
25.-26.10. Johtamisen perusteet KOTU
26.-27.10. Ensiapukurssi I

MARRASKUU

1.-31.11. Ensiapukurssi II
13.-14.11. Maatilojen turvallisuus ja varautuminen
15.-17.11. Komppanian puolustus ja kohteen tiedustelu

Kurssit järjestetään Kontiorannassa. Viestiliikenneharjoitus maakunnan alueella.

Tarkemmat tiedot kursseista MPK:n sivuilla: www.mpk.fi/koulutuskalenteri -> valitse Savo-Karjalan alta Pohjois-Karjala. Ilmoittautuminen kursseille vaatii rekisteröitymisen. Ohjeet tästä löytyvät sivuilta.

Yhteystiedot Pohjois-Karjalan KOTU-yksikkö

Postiosoite PL 5, 80791 Kontioranta
Sähköposti pohjois-karjala@mpk.fi

KOTU-yksikön päällikkö Kimmo Salo
Puhelin 040 565 5578
Sähköposti kimmo.salo@mpk.fi

Koulutuspäällikkö Ahti Korhonen
Puhelin 040 764 5730
Sähköposti ahti.korhonen@mpk.fi

Koulutuspäällikkö Timo Tolvanen
Puhelin 0299 432 880

Sähköposti timo.tolvanen@mpk.fi

Koulutuspäällikkö Ari Hevonkoski
Puhelin 050 342 0075

Sähköposti ari.hevonkoski@mpk.fi

Vastaus sivun 5
kysymykseen

Voisi luulla, että kysymyksessä on Kontiorannan tuttu sotilaskotimme, rakennettu 1961, mutta eipä enää ole. Vuonna 1934 perustettu Kontiolahden Sotilaskotiyhdistys on siirtynyt toimimaan 23.9. alkaen Kasarmi 2:n tiloissa.

Ari Hevonkoski

Etusivun
kuva:

Kollaajien taistelun muistomerkki Kollaajien Vasama Kontiorannan varuskunnan edustalla.
Kuva: Pohjois-Karjalan Priikaati.

BV BETONIVALMISTE KY
H. REINIKAINEN

os. Pitkämäentie 42, 75530 Nurmes
puh. (013) 461 690, fax 461 691

Hautausseurasta Aatos Lepistö
Aatos 0500 375 376, Seija 0440 375 376
Ylikyläntie 64, Nurmes
www.hautauslepisto.fi

Suomen Autokierätykset **STENA**

Teitä palvelee:

Auto- ja metallikierätys Ollilainen Ay
Kuhmontie 56, Nurmes | Puh. 0500 466 803

www.autokieratys.fi

TOIMINTAKALENTERI

SYYSKUU

31.9. RU- ja RES – piirimitaliesitykset

LOKAKUU

3.10. RU/RES – työvaliokuntien kokous

22.10. RES – piirin syyskokous

23.10. RU – piirin syyskokous

MARRASKUU

8.11. Karjalan Pojat 4/2013 aineistopäivä
Keräysvuoro: Ilomantsi, Tohmajärvi-
Värtsilä, Kitee, Kesälahti ja Joensuu

23.-24.11. RUL liittokokous ja RES syyskokous

JOULUKUU

1.12. RU-liiton huomionsoitusesitykset

1.12. RES-liiton ritarikuntien huomion-
osoitusesitykset piiriin

5.12. Marskin malja – tilaisuus

6.12. Itsenäisyyspäivä

11.12. Karjalan Pojat 4/2013 ilmestyy

12.12. Joulutulet

19.12. 1/13 (347 vrk) kotiuttaminen

24.12. Kunniavartiot

31.12. Prosenttiammunta päättyy

31.12. Lipun lasku/PKARPR lakkautetaan

Piirtoimisto

Piirtoimisto
JoensuuP-Karjala
PKARPR/P-KRP-Karjala
Yhdistykset

Kontioranta

Piirtoimisto

Korsu

Joensuu

Joensuu

Päätoimittaja

Oulu

KARJALAN
POJAT4/2013 ilmestyy
11.12.Aineisto päätoimittajalle
viimeistään 8.11.2013.

Armas Härkönen

Yliopistontie 1, 82900

ILOMANTSI

Puh. 050 3600 256

armas.a.harkonen@

gmail.com

1/2014 ilmestyy
12.3.2014.

Aineisto

päätoimittajalle

14.2.2014 mennessä.

Keräysvuoro: Polvijärvi,

Outokumpu, Rääkkylä,

Liperi, Pyhäselkä

LEIPOO SUOMALAISTEN SUOSIKIT

CANNON EASI-TROLL 2

Maailman eniten myyty takila nyt kääntöpöydällä erikoishintaan! Kätevä pikakiinnitysalku. Kolmenumeroinen kiinteä syvyyslaskuri metrinäytöllä. 60 cm polymeeripuomi. Alkuperäinen matala Cannon kääntöjalusta, joka toimii kakistelematta! Erinomaisen kevyt ja kestävä rakenne.

Suositushinta 424,00€

339 00
yht

SHIMANO Haavi

Shimano Beastmaster Saltwater on haavi aktiivikalastajalle. Erittäin tukeva mustaksi eloksoitu metallirunko, kehän koko 70 x 65 cm Varren päässä kumikahva, pituus 120 cm. Uskomattoman hieno kumihasas, havaksen pohja on tasainen jolloin kala jää vaaka-asentoon!

Suositushinta 89,90€

79 00
kpl

HUMMINBIRD 597cxi HD

Huippulaadukas karttaplotteri-kaikuluotain Humminbirdilta! Tässä laitteessa luokkansa paras näyttöresoluutio 640x640 neliömäisessä 5" näytössä ja 500W kaikuluotain jota vaativakin kalamies arvostaa! Erinomainen valinta kaikkeen veneilyyn. Suomenkieliset vaihto- ja markkinoiden ylivoimaisesti kätevin pikajalusta. Suosittelemme!

Suositushinta 798€/kpl

590 00
kpl

RAPALA Vaaput kuhalle

Erä erityisesti kuhalle ja hauelle valikoituja vaappumalleja ja värejä nyt todella edullisesti. Suuri valikoima, tule ja löydä oma ottipelisi! Näillä ei voi kuin onnistua! Kuten entinen kalamies sanoi: "nyt rupes järvenpinta laskemaan..."

Suositushinta 8,50€ - 12,50€

30 00
4kpl

MARINE ULTRA 54

Erytesesti veneily- ja kalastuskäyttöön suunniteltu kylmälaatikko UV-suojauksella. Kylmäarkku toimii kuin perinteinen kylmälaatikko, mutta siinä on erityisen hyvä eristys kyky patentoidun Ultratherm eristys- materiaalin ansiosta. Voidaan käyttää istuimena. Pitää kylmänä jopa 5 vuorokautta! Tilavuus 51 litraa = 78 tölkkiä..

Suositushinta 99,00€

69 00
kpl

SHIMANO Jigivapa

Shimano Catana 180MHJ on Suomalaisten suunnittelema jigivapa erityisesti kukan ja ahvenen jigaamiseen. Kevyt vapa joka on pitkäkeittainen ja tunnokas. Tällä vavalla onnistuu niin aloittelija kuin ammattilainenkin! 3-vuoden takuu!

Suositushinta 59,00€

45 00
kpl

JOKIKONE

ETSIPÄ SITTEN
PUNALIHAISTA TAI SUURTA
KULTAKYLKEÄ LÖYDÄT JUURI
SINULLE SOPIVAT TARVIKKEET
JA VARUSTEET MEILTÄ AINA
AMMATTITAITOILLA JA
NEUVOJEN KERA
SOPIVAAN HINTAAN!

OLIPA KYSE PIENEMMÄSTÄ TAI
SUUREMMASTA HANKINNASTA
KYSY MEILTÄ TARJOUS!

KAIKKI TUOTTEET
TOIMITETTUNA NOPEASTI JA
VARMASTI!

TERVETULOA MEILLE!
ESILLÄ ON YLI 70 VENETTÄ,
MOOOTTOREITA, VALTAISA MÄÄRÄ
KALASTUS- JA VENEILYTARVIKKEITA!
SEKÄ TIETYSTI MAAKUNNAN
PARHAAT TARJOUKSET!

JOKIKONE

TEOLLISUUSKATU 24 80100 JOENSUU
PALVELEMME: KESÄAIKAAN (1.4.-31.8.) ARKISIN 8-18, LA 10-14 JA
TALVIAIKAAN (1.9.-31.3.) ARKISIN 8-17, LA 10-14
HUOLTO AVOINNA: ARKISIN 8-16
MYynti: 010 3878 100 HUOLLON AJANVARAUS: 010 3878 105
VARAOSAT: 010 3878 115 WWW.JOKIKONE.FI FACEBOOK.COM/JOKIKONE

Puhelujen hinnat 010 -numeroin soittaessa:
Matkapuhelimesta soittaessa 8,35 snt/puh
+ 17,7 snt/min (alv 24%)
Lankapuhelimesta soittaessa 8,35 snt/puh
+ 7,02 snt/min (alv 24%)

KARJALAN POJAT

POHJOIS-KARJALAN RESERVILÄISLEHTI

Päätoimittaja

Osoite:
Puhelin ja s-posti:

Armas Härkönen

Yliopistontie 1, 82900 ILOMANTSI
050 3600 256, armas.a.harkonen@gmail.com

Piirtoimisto ja toiminnanjohtaja

Ari Eskelinen

Kiiarikatu 7 A 80160 Joensuu
0400 539 875
ari.eskelinen@luukku.comKotisivut:
Sivunvalmistus:
Painotyö:www.pkreservi.fi
LiperLaser Oy, Liperi
Lehtisepät Oy, Pieksämäki

Karjalan pojat -lehden toimituskunta

RU	Juha Rytkönen, puheenjohtaja
RES	Tarmo Nenonen
	Hannu P. Martikainen
	Timo Mononen
MPK	Kimmo Salo
Päätoimittaja	Armas Härkönen
Nettilehti	Ari Hevonkoski
Toiminnanjohtaja	Ari Eskelinen

Karjalan Pojat kiittää kaikkia tukijoitaan!

WWW.AAMUUSVA.FI

Aamu-Usvan
Riistatila

TIMO MONONEN
+358 407194105
TIMO@AAMUUSVA.FI

ORIGINAL WILDEAR
NORTH KARELIA

ROTUPUHDASTA VILLISIKAA
POHJOIS-KARJALASTA

Karelia
Suomen Luontoliiton
Pohjois-Karjala Tuusula

ISLO
ITÄ-SUOMEN LIIKUNTAOPISTO
Kalevankatu 8, 80100 Joensuu

Maanpuolustuskoulu
Savo-Karjalan Maanpuolustuspiiri

Surussa kanssanne...
Surun ja menetyksen kohdatessa
haluamme tarjota lämminhenkistä,
asiantuntevaa käytännön apua
kaikissa hautajaisasioihin
liittyvissä järjestelyissä.

Joensuun Hautaustoimisto
Leo Vatanen
Yläsatamakatu 10, Joensuu
puh. (013) 223 633, päivystys 0400 271 956
leo.vatanen@elisanet.fi • www.leovatanen.fi

Pohjolan Matka

A-Kuivaus Oy
Kosteuskartoitukset Rakenteiden kuivaukset
Lämpökuvaukset

Lylykoskentie 17 80130 JOENSUU
puh. (013) 871 023 fax. (013) 871 024
terho.hirvonen@a-kuivaus.fi

Terho Hirvonen Puh. 0400 203 385
Vesa Sormunen Puh. 0400 498 162
Jari Naumanen Puh.0400 488 177
Marko Eronen Puh. 0400 849 330

JOKIKONE
Teollisuuskatu 24, 80100 JOENSUU p. 010 3878 100
www.jokikone.fi

**Pohjois-Karjalan
Pelastuslaitos**

JUKOLAN OSUUSKAUPPA
Porokylänkatu 18, 75530 NURMES • puh. 010 763 7500 • www.s-kanava.fi/jukola

Sinua varten jo
sadan vuoden ajan!

S-Etukortti
www.s-kanava.fi

Bonusta jopa 5%
S-kortilla maksaessasi
myös maksutapaetua.

* 010-numeroinen soittaminen maksaa 0,35 + 12,09 snt/min

Porokylän
POROKYLÄN LEIPOMO OY

BROMAN Group

LIIKE EI PYSÄHDY KOSKAAN

Autovaraosien ja -tarvikkeiden sekä
vapaa-ajan tuotteiden kauppakonserni

**Karjalaisen
Kulttuurin
Edistämissäätiö**

S-Etukortti
S-Förmlänkortti
4318 7001 2845 6789
MEIKÄLÄINEN MAIJA
PKO 0649 123456

Asiakaomistajuus kannattaa
Klikkaa ja liity: www.pko.fi

PKO
SUOMALAINEN
PALVELU

**KIKKIK
CITYMARKET**
8-21 KAUPPAKATU 8-18
www.citymarket.fi

**KONTIOLAHDEN
KUNTA**
www.kontiolahti.fi

PKS KotiVihreä
Valitse, niin muut eivät valitse puolestasi

Pohjois-Karjalan Sähkö Oy
PL 141, 80101 Joensuu puh. (013) 2663 311

EKO-AIMS
www.eko-aims.com

LEHTOSEN LIIKENNE OY
TEOLLISUUSKATU 6, 80100 JOENSUU 10, PUH. 010 2922 450

Maakunnan rakentaja
vuodesta 1984

**Rakennustoimisto
EERO REIJONEN OY**
PL 1 83101 LIPERI, Puh. 0400 567 600

JOUSTAVAA OSAAMISTA!
Tämänkin lehden sivunvalmistus.
Puh. (013) 010 6666 086, 0500 577 173

**LIPER
LASER**

ilomantsi

K SUPERMARKET
Tavallista parempi Ruokakauppa
EVÄSKONTTI Niinivaarantie 74,
p. 050 432 6727

**Keskitä!
Saat etuja.**

Yhdessä hyvä tulee.

Pohjois-Karjalan
Osuuspankit